

PERUSKOULUT JA LUKIOT 2011–2040

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisen nykytila,
tulevaisuus ja ennakkoinnin osuvuus

Riku Honkasalo

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Raportit ja selvitykset 2025:9

© Opetushallitus

Raportit ja selvitykset 2025:9

ISBN 978-952-13-7019-9 (pdf)

ISSN-L 1798-8918

ISSN 1798-8926 (pdf)

Taitto: PunaMusta Oy / Sisältö- ja suunnittelupalvelut

www.oph.fi

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ.	5
SAMMANDRAG.	7
JOHDANTO.	9
1. PERUSOPETUKSEN JA LUKIOKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISEN VALTAKUNNALLISIA TUNNUSLUKUJA SEKÄ KESKIARVOJA.	12
2. AIEMPIEN IKÄLUOKKAENNUSTEIDEN JA VUODEN 2025 ALUN TOTEUMAN VERTAILUA.	14
3. NYKYISTEN OPPILAS- JA OPISKELIJAMÄÄRIEN JA VUODEN 2040 ENNUSTEEN VERTAILUA.	18
4. PERUSKOULUVERKON JA PERUSKOULULAISTEN MÄÄRÄN KEHITYKSESTÄ 2011–2025.	22
5. LUKIOVERKON JA LUKIOLAISTEN MÄÄRÄN KEHITYKSESTÄ 2011–2025.	32
6. LAPSI- JA NUORISORIKKAUS KUNNISSA JA MAAKUNNISSA 2011, 2025 JA 2040 (ENNUSTE).	38
7. OPPILAITOSVERKON TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.	41
8. LOPUKSI.	43
LÄHTEET.	44
LIITTEET.	45

TIIVISTELMÄ

Raportissa tarkastellaan Suomen peruskoulu- ja lukioverkkojen kehittymistä vuosina 2011–2024. Samalla verrataan Opetushallituksen vuonna 2013 julkaisemassa tilannekatsauksessa vuodelle 2025 tekemää ennakkointia sittemmin toteutuneeseen kehitykseen. Raportissa ennakoidaan myös perusopetus- ja lukioikäisten määrän kehittymistä vuoteen 2040 mennessä kunnittain ja maakunnittain (pohjana Tilastokeskuksen 24.10.2024 julkaisema väestöennuste).

Raportissa vertaillaan kuntien ja maakuntien peruskoulumäärän kehittymistä, peruskoulumäärän kehittymistä suhteessa asukasluvun sekä peruskouluikäisten (7–15-vuotiaat) määrän kehitykseen, peruskoulujen keskimääräisen oppilaskoon kehittymistä sekä kuntien ja maakuntien lapsi- ja nuorisorikkautta (tai -köyhyyttä). Siinä vertaillaan myös lukioverkon kehittymistä, lukioden opiskelijamäärän kehittymistä ja opiskelijamäärän kehittymistä suhteessa lukiomäärään, asukasmäärään ja lukioikäisten (16–18-vuotiaat) määrään. Myös lukioverkon tarkastelu tehdään valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja kuntakohtaisesti.

Tarkasteluajankohtana 2011–2024 peruskoulujen oppilasmäärä lisääntyi valtakunnallisesti 4,46 prosentilla, mutta lisäys jakautui kuntien välillä huomattavan epätasaisesti. Perusopetuksen oppilaiden määrä nousi hieman koko väestömäärän nousua voimakkaammin, ja se oli edelleen noin 10 prosenttia koko väestöstä. Samaan aikaan peruskoulujen määrä on kuitenkin edelleen vähentynyt lähes 30 prosentilla. Kun koko Suomessa vuonna 2011 oli keskimäärin 194 oppilasta yhtä peruskoulua kohden, vuoden 2025 alussa vastaava luku (eli keskimääräinen koulukoko) oli 279 oppilasta.

Lukioden määrä ei ole vähentynyt suhteellisesti samaa vauhtia peruskoulujen kanssa, eikä vastavasti myöskään asukasmäärä lukiota kohti. Lukioikäisten määrä yhtä lukiota kohtaan on kuitenkin noussut 14 prosenttia, ja lukioden keskiarvokoko on noussut 280 opiskelijasta lähes 340 opiskelijaan.

Vuonna 2013 tehtyjen oppilas- ja opiskelijamääräennusteiden osuvuus on osoittautunut maakunnallisella ja valtakunnallisella sekä useiden yksittäisten kuntienkin kohdalla hyväksi. Kuntien välillä tässä osuvuudessa on kuitenkin suurta hajontaa.

Peruskouluikäisten määrän arvioidaan vuoteen 2040 vähenevän yli 16 prosentilla koko maassa ja kaikissa sen maakunnissa. Vain muutamissa yksittäisissä kunnissa koululaisten määrän ennakoidaan kasvavan. Vastaava kehitys tapahtuu myös lukioikäisten kohdalla. Vastaavasti niin peruskouluikäisten kuin lukioikäistenkin osuus koko väestöstä pienenee merkittävästi.

Vuonna 2025 kaikissa Suomen kunnissa toimi edelleen vähintään yksi peruskoulu. Vain neljässä kunnassa peruskoulujen määrä lisääntyi vuosina 2011–2024. Kouluverkkoon ei tapahtunut muutoksia 83 kunnassa, ja 221 kunnassa (71,7 %:ssa kunnista) kouluverkko supistui. Kaikkiaan 79 kunnassa kouluverkko vähintään puolittui. Yhden peruskoulun kuntien määrä kaksinkertaistui 80 kuntaan (26 %:ssa kunnista), ja myös kahden ja kolmen peruskoulun kuntien määrä kasvoi merkittävästi.

Yhden peruskoulun kuntien keskimääräinen asukasmäärä ylitti 2 000 asukkaan rajan, ja se on nyt 2 157 asukasta. Vieläkin voimakkaampaa keskimääräisen asukasluvun kasvu on ollut 2–10 peruskoulun kunnissa. Vuonna 2011 Suomessa oli keskimäärin 1 986 asukasta yhtä peruskoulua kohden, kun vuonna 2025 luku on jo huomattavasti suurempi eli 2 854 asukasta.

Vuonna 2011 Suomessa toimi 390 lukiota ja vuonna 2025 enää 334, vähennystä 14,4 prosenttia. Lukiottomien kuntien määrä on samaan aikaan noussut vain kahdella (79 -> 81). Lukioiden määrä pysyi lukiottomat kunnat mukaan laskien ennallaan 273 kunnassa (eli 88,6 prosentissa kaikista kunnista). Lukioiden määrä ei kuitenkaan lisääntynyt tarkasteluajankohtana yhdessäkään kunnassa. Vuonna 2011 Suomessa oli keskimäärin 13 885 asukasta yhtä lukiota kohden, kun vuonna 2025 luku on 16 925 asukasta, kasvua tässä 17,96 prosenttia.

Raportissa ei tehdä matemaattista ennustetta peruskoulu- ja lukioverkon tulevasta kehityksestä. Yksinkertaisen mallinnuksen mukaan esitetään kuitenkin skenaario siitä, että aikaisempaa kehitystä mukaileva kehityskulku voisi vuoteen 2040 mennessä päätyä noin 1 560 peruskouluun ja 280 lukioon. Vuoden 2013 tilannekatsauksen tavoin raportissa esitetyt peruskoulu- ja lukioverkkoja koskevat luonnehdinnat eivät kuitenkaan ole Opetushallituksen linjauksia saati suosituksia siitä, miten peruskoulu- tai lukioverkkoja tulisi kehittää. Raportin taulukoissa tai etenkin niiden analyyseissä ei arvoteta kuntia tai maakuntia keskenään eikä määritellä joko tapahtuneita tai ennustettuja kehityskulkuja suotuisiksi tai epäsuotuisiksi.

Raportin liitteenä on julkaistu muutamia yksityiskohtaisempia maakunta- ja kuntakohtaisia vertailutietoja.

SAMMANDRAG

I rapporten granskas nätet av grundskolor och gymnasier i Finland och den utveckling som har skett åren 2011–2024. Rapporten innehåller samtidigt en jämförelse av den prognos för år 2025 som Utbildningsstyrelsen publicerade i sin lägesöversikt 2013 med den utveckling som ägt rum sedan dess. I rapporten presenteras även en prognos för hur antalet barn och unga i grundskole- och gymnasieåldern kommer att förändras i kommunerna och landskapen fram till 2040 (som underlag används den befolkningsprognos som Statistikcentralen publicerade den 24 oktober 2024).

Rapporten innehåller en beskrivning av utvecklingen av antalet grundskolor samt antalet grundskolor i förhållande till invånarantalet och antalet barn i grundskoleåldern (7–15 år). Utvecklingen av det genomsnittliga antalet elever granskas också, liksom andelen barn och unga i kommuner och landskap. Även utvecklingen av gymnasienätet, antalet gymnasiestuderande och antalet studerande i förhållande till antalet gymnasier, invånarantalet och antalet ungdomar i gymnasieåldern (16–18 år) granskas. Granskningen görs nationellt och på landskaps- och kommunnivå.

Under perioden 2011–2024, då granskningen gjordes, ökade antalet elever i grundskolorna på nationell nivå med 4,46 procent, men ökningen fördelade sig märkbart ojämnt mellan kommunerna. Inom den grundläggande utbildningen var ökningen av antalet elever något större än ökningen av den totala folkmängden. Barn i grundskoleåldern utgör fortsättningsvis omkring 10 procent av hela befolkningen. Samtidigt har dock antalet grundskolor fortsatt att minska med nästan 30 procent. Då det i hela Finland år 2011 fanns i genomsnitt 194 elever per grundskola, uppgick den genomsnittliga skolstorleken i början av år 2025 till 279 elever.

Antalet gymnasier har proportionellt sett inte minskat i samma takt som grundskolorna, och på motsvarande sätt har inte heller antalet invånare per gymnasium ökat i samma takt. Antalet unga i gymnasieåldern per gymnasium har dock ökat med 14 procent och medelstorleken på gymnasierna har ökat från 280 till nästan 340 studerande.

Prognoserna för antalet elever och studerande som publicerades 2013 har visat sig stämma bra på landskapsnivå och på nationell nivå, samt för flera enskilda kommuners del. I detta avseende finns det ändå en stor variation mellan kommunerna.

Antalet barn i grundskoleåldern uppskattas minska med över 16 procent i hela landet och i samtliga landskap fram till år 2040. Endast i ett fåtal enskilda kommuner väntas antalet skolelever öka. Motsvarande utveckling sker även när det gäller antalet unga i gymnasieåldern. Både andelen barn i grundskoleåldern och unga i gymnasieåldern minskar betydligt i förhållande till hela befolkningen.

År 2025 finns det fortsättningsvis minst en grundskola i alla kommuner i Finland. I endast fyra kommuner ökade antalet grundskolor åren 2011–2024. I 83 kommuner skedde inga förändringar i antalet skolor och i 221 kommuner (71,7 procent av kommunerna) minskade antalet skolor. I totalt 79 kommuner minskade antalet skolor med åtminstone hälften. Antalet kommuner med en grundskola fördubblades till 80 kommuner (26 procent av kommunerna) och även antalet kommuner med två respektive tre grundskolor ökade betydligt.

Det genomsnittliga antalet invånare i kommuner med endast en grundskola översteg 2 000 invånare och uppgår nu till 2 157 invånare. Ännu större har den genomsnittliga ökningen i antalet invånare varit i kommuner med 2–10 grundskolor. År 2011 fanns det i genomsnitt 1 986 invånare per grundskola i Finland, medan antalet är betydligt högre redan år 2025 och uppgår till 2 854 invånare.

År 2011 fanns det 390 gymnasier i Finland och år 2025 endast 334, vilket motsvarar en minskning med 14,4 procent. Antalet kommuner utan gymnasium har samtidigt ökat med endast två kommuner; från 79 till 81 kommuner. Antalet gymnasier har förblivit oförändrat i 273 kommuner (det vill säga 88,6 procent av alla kommuner) och då beaktas även de kommuner som saknar gymnasium. Antalet gymnasier ökade inte i någon enda kommun under perioden. År 2011 var det genomsnittliga invånarantalet 13 885 per gymnasium och år 2025 är invånarantalet i genomsnitt 16 925 per gymnasium, vilket innebär en ökning med 17,96 procent.

I rapporten presenteras ingen matematisk prognos för den framtida utvecklingen av grundskole- och gymnasienätet. Utgående från en enkel modell presenteras dock ett scenario där ett utvecklingsförlopp, som följer den tidigare utvecklingen, skulle resultera i cirka 1 560 grundskolor och 280 gymnasier år 2040. I likhet med lägesöversikten som publicerades 2013 innehåller rapporten varken några riktlinjer eller rekommendationer från Utbildningsstyrelsen om hur grundskole- och gymnasienätet bör utvecklas. Varken i tabellerna eller i analyserna i rapporten värderas kommunerna eller landskapen i förhållande till varandra och de utvecklingsförlopp som redan ägt rum eller prognostiseras definieras inte heller som fördelaktiga eller ofördelaktiga.

Som bilaga till rapporten finns mer detaljerade uppgifter för jämförelser på landskaps- och kommunnivå.

Opetushallituksesta annettu laki (564/2016) määrittää, että virasto seuraa toimialaansa kuuluvan toiminnan järjestämistä. Tämä julkaisu on suoraa jatkoa tammikuussa 2013 julkaistulle Opetushallituksen tilannekatsaukselle ”Muuttuvat kunnat koulutuksen järjestäjinä – Nykytilanne ja avoin tulevaisuus”, jonka toimitustyö tehtiin tuolloin uusimmilla eli vuoden 2011 tilastoaineistoilla. Koulutuksen järjestämisen ennakkoinnin kohdevuodeksi valittiin tuolloin vuosi 2025. Jo tässä yhteydessä nousi silloisessa Opetushallituksen pääjohtajan sihteeristössä esille ajatus tarkistella ennakkoinnin osuvuutta myöhemmin lähempänä kohdevuotta. Tässä julkaisussa tämä tarkastelu käytännössä toteutetaan.

Suomessa oli vielä 1960-luvun alussa lähes 7 000 kansakoulua ja vielä vuonna 2011 peruskouluja oli runsaat 2 700. Vuonna 2024 peruskoulujen määrä alitti kaikilla tarkastelutavoilla kahdentuhannen koulun rajan. Tarkasteluajankohtana 2011–2024 myös lukiodien määrän lasku on edelleen jatkunut.

Vuoden 2013 alussa julkaistua tilannekatsausta tehdessä näytti todennäköiseltä, että maamme kuntien määrä tulisi kohti 2020-lukua vähentymään merkittävästi, ja nämä muutokset olisivat sittemmin myös heijastuneet eri tavoin koulutuksen järjestämisen edellytyksiin ja oppilaitosverkoston kehitykseen. Tilannekatsauksessa tarkastelun pohjana käytetyt suuralueet perustuivat valtiovaraministeriön asettaman Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän helmikuussa 2012 tekemiin esityksiin tulevista kuntajakoselvitysalueista. Nämä esitykset puolestaan liittyivät pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen ohjelman mukaisesti vuosina 2014–2017 toteutettavaksi kaavailtuun valtakunnalliseen kunta- ja palvelurakenneuudistukseen. Selvitysalueiden toteutuessa sellaisenaan myös uusina kuntina tämä olisi tarkoittanut noin 70 kunnan rakennetta.

Tilannekatsauksessa tarkasteltiin edellä mainittujen suuralueiden lisäksi oppilas- ja opiskelijamäärien sekä oppilaitosverkoston nykytilannetta perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa sekä kunta- että maakuntatasolla. Suuralueiden osalta myös ennakoitiin edellä mainittujen muuttujien suhteen lähitulevaisuuden kehitystä. Lähtökohtana oli kolme skenaarioluonteista kehityskulkua, joiden perusteella suuralueiden oppilaitosverkon arvioitiin joko vahvistuvan (eli kasvavan), säilyvän ennallaan tai todennäköisesti keskittyvän nykytilanteesta. Tämän mukaisesti suuralueita luonnehdittiin kehittyviksi, säilyttäviksi tai tiivistymisherkiksi. Selkeä enemmistö suuralueista luonnehdittiin sekä peruskoulu- että lukioverkkonsa osalta tiivistymisherkiksi, mikä on sittemmin osoittautunut tarkastelussa käsiteltyjen kuntien ja maakuntien osalta lähes poikkeuksetta myös toteutuneeksi kehityskuluksi.

Tässä raportissa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi toistaa aiemman tilannekatsauksen tapaisia skenaarioita tai luonnehdintoja, sillä aivan yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta oppilas- ja opiskelijamäärät tulevat laskemaan kaikissa maamme kunnissa tulevien vuosien aikana. Tätä raporttia kirjoitettaessa on ollut nähtävissä syntyvyyden lievää kääntymistä uuteen nousuun, mutta tässä lähtötilanteena ovat olleet maamme heikoimmat syntyvyysluvut sitten 1820-luvun.

Edellä kaavailut suuralueet eivät lopulta toteutuneet missään muodossaan, ja pitkään tavoiteltu palvelurakenneuudistus toteutuikin lopulta vasta vuoden 2023 alusta toimintansa aloittaneiden hyvinvointialueiden myötä. Tässä uudistuksessa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäminen jäi edelleenkin pääsääntöisesti kuntien tehtäväksi. Näin ollen aiemmassa tilannekatsauksessa

käytettyjä suuralueita ei ole otettu mukaan enää tämän raportin tarkasteluihin, vaan tilastot ja niiden tulkinnot esitetään nyt vain kunta- ja maakuntatasolla.

Vuoden 2013 tilannekatsauksessa tulivat huomioiduiksi jo kyseisen vuoden alussa tapahtuneet kuntaliitokset. Tämän jälkeen kuntaliitoksia on maassamme tapahtunut enää vain 12 kappaletta. Vuonna 2015 Lavia liitettiin Poriin ja Tarvasjoki Lietoon. Vuonna 2016 Hämeenkoski liitettiin Hollolaan, Jalasjärvi Kurikkaan, Nastola Lahteen ja Köyliö Säskylään. Vuonna 2017 Luvia liitettiin Eurajokeen ja Juankoski Kuopioon. Vuonna 2020 Valtimo liitettiin Nurmekseen, ja vuonna 2021 Honkajoki Kaanpäähän. Viimeisimpänä vuoden 2025 alussa Pertunmaa liitettiin Mäntyharjuun. Nämä liitokset on luonnollisesti huomioitu tässä raportissa.

Toisin kuin vuoden 2013 tilannekatsauksessa, tässä raportissa tarkastellaan koulutuksen järjestämistä kokonaisuutena. Tämä tarkoittaa sitä, ettei tarkastelua ole rajattu Manner-Suomeen ja julkisiin koulutuksen järjestäjiin. Myöskään opetuskieltä eri ole eritelty. Tarkastelun ulkopuolella ovat kuitenkin aikuislukiot sekä pääsääntöisesti myös taulukossa 1 eriteltyt perus- ja lukioasteen oppilaitokset.

TAULUKKO 1: PERUS- JA LUKIOASTEEN OPPILAITOKSET KUNNITTAIN 2024

KUNTA	Määrä	KUNTA	Määrä
Helsinki	22	Kaarina	1
Tampere	3	Kotka	1
Lahti	2	Kuhmoinen	1
Oulu	2	Lappeenranta	1
Turku	2	Pori	1
Asikkala	1	Vaasa	1
Joensuu	1	Ulkomaat	1
Jyväskylä	1	Yhteensä	41

Kuten taulukko 1 osoittaa, näiden oppilaitosten sulkeminen ulos tämän raportin myöhemmistä tarkasteluista vaikuttaa tuloksiin merkittävimmin Helsingin kaupungin osalta. Joidenkin pienempien kuntien yhteydessä tällainen oppilaitos on kuitenkin myöhemmin huomioitu, jotta kuntaa ei olisi vastoin todellisuutta mainittu lukiottomaksi (esimerkkinä Asikkala ja Kuhmoinen). Muutamissa tämän raportin myöhemmissä tarkasteluissa taulukossa 1 esiintyviä kuntia on kuitenkin jätetty huomioimatta, jotta kuntien väliset vertailut osoittaisivat todellista tilannetta lähinnä lukioverkon tunnuslukujen osalta.

Peruskoulu- ja lukioverkkoa paikallisesti määrittävät olosuhteet – kuten esimerkiksi kyseistä koulutusta järjestävän kunnan taloudellinen tilanne, kunnan asukastiheys ja maantieteelliset etäisyydet, koulurakennusten kunto tai muut vastaavat tekijät – eivät käy tästäkään tarkastelusta ilmi. Viime kädessä paikallista peruskoulu- ja lukioverkkoa koskevat syvemmät analyysit on tarkoituksenmukaisinta edelleenkin tehdä paikallisella tasolla – jossa myös päätökset koulutuksen järjestämisestä käytännössä tehdään.

Vuoden 2013 tilannekatsauksen tavoin tässä raportissa esitetyt peruskoulu- ja lukioverkkoja koskevat luonnehdinnat eivät ole Opetushallituksen linjauksia saati suosituksia siitä, miten peruskoulu- tai lukioverkkoja tulisi kehittää. Tilannekatsaus on laadittu päätöksentekijöiden ja muiden aihepiiristä

kiinnostuneiden tueksi siitä, miten koulutuksen järjestämisen eräät tunnusluvut nykykunnissa ja maakunnissa suhteutuvat toisaalta kuntien välillä ja toisaalta verrattuna vastaaviin maakunnallisiin sekä valtakunnallisiin keskiarvoihin.

Raportin taulukoissa tai etenkin niiden analyyseissä ei arvoteta kuntia tai maakuntia keskenään, eikä määritellä joko tapahtuneita tai ennustettuja kehityskulkuja suotuisiksi tai epäsuotuisiksi. Raportin erityisenä kohderyhmänä ovat kesällä 2025 luottamustoimensa aloittaneet uudet kunnalliset päätöksentekijät. Kaikkien kuntien osalta vertailudataa on tarkasteltavissa tämän raportin liiteosasta.

Opetushallitus julkaisi vuonna 2020 raportin ”Perusopetuksen ja kouluverkon tulevaisuudennäkymiä”², jonka osana tarkasteltiin myös kouluverkon kehitystä 2000-luvun aikana, oppilasmäärän tulevaa kehitystä väestöennusteen pohjalta sekä sen vaikutusta kouluverkkoon vuonna 2040. Nyt käsillä olevan raportin ennakointitarkastelu vuoden 2040 osalta on joiltain osin vastaavaa, mutta sen taustalla ovat luonnollisesti uudemmat tilastot sekä myös Tilastokeskuksen uusin, 24.10.2024 julkaistu väestöennuste.

Maamme peruskoulut ja lukiot sekä niiden oppilas- ja opiskelijamäärät on raportissa esitetty Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusen tietojen mukaisesti. Väestötiedoissa lähteenä ovat Tilastokeskuksen tietokannat.

Tilastotiedoissa saattaa joidenkin kuntien kohdalla esiintyä sittemmin jo lakkautettuja tai yhdistettyjä kouluja sekä oppilaitoksia. Yksityiskohtaisemman analysoinnin yhteydessä on pyritty huomioimaan muutaman kunnan osalta vanhentuneita, lähinnä kuntien peruskoulumääriä osoittavia tietoja. Nämä tiedot on manuaalisesti päivitetty tässä raportissa esitettyihin taulukoihin. Täysin reaaliaikaisia kaikki raportissa esitetyt tiedot eivät siltikään ole. Joissain kohdin on tapauskohtaisesti ratkaistu, millä tavoin esimerkiksi koulutuksen järjestämisen yhteistyö tai yksityisen järjestämä koulutus taulukoissa esitetään eräiden kuntien kohdalla.

Raportin taulukoiden toteutuksessa on hyödynnetty tekoälyä, mutta joko julkaistut taulukot on lopulta kuitenkin muodostettu kokonaan manuaalisesti tai niitä on vähintään merkittävästi korjattu manuaalisesti. Tekoälyn jatkuvasti kehittyessä on todennäköistä, että vastaavan tyyppisten raporttien muodostaminen huomattavan laajoista datamassoista – mahdollisesti niiden analysointikin – on 15 vuoden tai luultavasti jo 15 kuukauden päästä erilaista kuin vielä tätä kirjoitettaessa.

Raportin on vuonna 2013 ilmestyneen tilannekatsauksen tavoin toteuttanut kokonaisuudessaan opetusneuvos Riku Honkasalo Opetushallituksen Ennakointi ja analyysi -yksiköstä, jonka ennakointitiimin vetäjänä hän tätä raporttia julkaistaessa toimii.

2 ISBN (pdf) 978-952-13-6716-8. Tekijät Kari Nyssölä ja Timo Kumpulainen.

1. PERUSOPETUKSEN JA LUKIOKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISEN VALTAKUNNALLISIA TUNNUSLUKUJA SEKÄ KESKIARVOJA

Taulukko 2 osoittaa kunnallisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisen keskimääräisiä tunnuslukuja Suomen nykyisissä 308 kunnassa, joista Manner-Suomessa sijaitsee 292 ja Ahvenanmaalla 16. Vuoden 2025 alusta lakkautettu Pertunmaan kunta on taulukossa, kuten tämän raportin kaikissa taulukoissa, sisällytetty Mäntyharjun kuntaan.

TAULUKKO 2. KUNNALLISEN PERUSOPETUKSEN JA LUKIOKOULUTUKSEN JÄRJESTÄMISEN VALTAKUNNALLISIA TUNNUSLUKUJA 2011 JA 2024

	2011	2024	Muutos	Muutos%
Asukkaita	5 401 267	5 635 971	234 704	4,35
Peruskouluja	2 719	1 975	-744	-27,36
Asukkaita / peruskoulu	1 986	2 854	867	43,65
Peruskouluissa oppilaita	527 961	551 529	23 568	4,46
Asukkaista peruskoulujen oppilaita	9,78%	9,80%	0,02 %-yks.	
Oppilaita / peruskoulu	194	279	85	43,82
Lukioita	389	333	-56	-14,40
Asukkaita / lukio	13 885	16 925	3 040	21,89
16–18-vuotiaita	197 244	192 405	-4 839	-2,45
16–18-vuotiaita / lukio	507	578	71	13,95
Lukiolaisia	109 047	112 818	3 771	3,46
Lukiolaisia / lukio	280	339	58	20,86

Kuten taulukko 2 osoittaa, perusopetuksen oppilaiden määrä on noussut tarkasteluajankohtana 2011–24 jopa hieman koko väestömäärän nousua voimakkaammin, ja kaikista suomalaisista lähes 10 prosenttia on edelleen peruskouluikäisiä. Samaan aikaan peruskoulujen määrä on kuitenkin edelleen vähentynyt lähes 30 prosentilla. Tämä luonnollisesti tarkoittaa sitä, että asukkaiden määrä yhtä koulua kohden sekä oppilasmäärä peruskoulua kohden ovat lisääntyneet huomattavasti. Peruskoulujen keskiarvokoko lähentelee jo 300 oppilaan rajaa, kun se vuonna 2011 oli vielä alle 200 oppilasta.

Lukioiden määrä ei ole vähentynyt suhteellisesti samaa vauhtia peruskoulujen kanssa, eikä vastaavasti myöskään asukasmäärä lukiota kohti. Pääsääntöisesti lukioikäisten eli 16–18-vuotiaiden määrä on lähtenyt erityisesti tarkasteluajankohdan lopussa laskuun ja on hieman pienempi kuin vuonna 2011. Lukioikäisten määrä yhtä lukiota kohtaan on vastaavasti noussut 14 prosenttia. Lukiolaisten määrä on kuitenkin tarkasteluajankohtana noussut hieman, ja lukioiden keskiarvokoko on noussut 280 opiskelijasta lähes 340 opiskelijaan.

16–18-vuotiaiden määrän suhteen on huomioitava, että lukiokoulutukseen hakeutuminen vaihtelee eri kuntien ja toisaalta samassa kunnassa myös eri vuosien välillä. Lukiokoulutukseen on nuorilla vapaa, kuntarajat ylittävä opintoihin hakeutumisoikeus. Monet pienen alueellisen väestöpohjan lukiot ovat erikoistumalla ja profiloitumalla onnistuneet houkuttelemaan opiskelijoita myös sijaintikuntansa ja -alueensa ulkopuolelta. Lisäksi lukiokoulutuksen järjestämisen erilaiset yhteistyöratkaisut ja -mallit ovat todennäköisesti vähentäneet jossain tapauksissa paineita lukioverkon tiivistymiseen. Toisaalta osa väestöstä on jäänyt edelleen pelkän peruskoulutuksen varaan, mutta tämäkin osuus vaihtelee merkittävästi kuntien välillä. Tähän tilanteeseen on nähtävissä huomattavaa muutosta vuonna 2021 voimaan astuneen laajennetun oppivelvollisuuden myötä. Tässä raportissa lähteinä käytetyt väestötilastot ja -ennusteet antavat kuitenkin edelleen suuntaa siitä, onko kunnassa tai vähintään sen lähialueella olemassa väestöpohjaa lukiokoulutuksen järjestämiseen.

Tarkasteluajankohtana 2011–2025 on asukasmäärä vähentynyt 239 kunnassa (77,6 prosenttia kunnista) ja lisääntynyt vain 69 kunnassa (22,4 prosenttia kunnista). Koko maassa väkiluku on kuitenkin noussut 4,35 prosentilla. Tätä suurempaan väestönkasvuun on yltänyt 47 kuntaa, suurimpina Jomala (36,24 %), Espoo (27,12 %), Vantaa (23,77 %), Sipoo (23,21 %), Kempele (21,47 %), Tampere (20,91 %) ja Järvenpää (20,28 %). Yli 10 prosentin väestönkasvuun on yltänyt 28 kuntaa.

2. AIEMPIEN IKÄLUOKKAENNUSTEIDEN JA VUODEN 2025 ALUN TOTEUMAN VERTAILUA

Seuraavissa taulukoissa ja niiden analyysissä on vertailtu vuonna 2013 julkaistussa tilannekatsauksessa tehtyjä ennusteita (vuoden 2011 tilastotiedot) ja toteumatietoja 31.12.2024 eli käytännössä vuoden 2025 alussa peruskouluikäisten ja lukioikäisten määrien osalta. Koko maassa ennakoitiin olevan vuonna 2025 yhteensä 572 880 peruskouluikäistä, ja toteuma oli 552 237 eli 3,6 % ennakoitua pienempi.

TAULUKKO 3: 7-15-VUOTIAIDEN MÄÄRÄSTÄ VUODELLE 2025 TEHDYN ENNUSTEEN OSUVUUS KUNNISSA, JOISSA TOTEUMAN JA ENNUSTEEN ERO ALLE 2 PROSENTTIA

KUNTA	Muutos (henkilöä)	Ero 2025 ennuste vrt. toteuma%
Kokkola	-116	-1,98
Tervo	-2	-1,98
Iitti	-11	-1,88
Ylivieska	-39	-1,84
Muurame	-23	-1,51
Rantasalmi	-4	-1,45
Jyväskylä	-187	-1,33
Kurikka	-23	-1,15
Reisjärvi	-3	-0,96
Kankaanpää	-10	-0,84
Kaarina	-10	-0,24
Lestijärvi	0	0,00
Perho	0	0,00
Tervola	1	0,36
Joensuu	46	0,69
Uusikaarlepyy	9	1,05
Maarianhamina	15	1,33
Taivassalo	2	1,40
Laitila	15	1,58
Raisio	42	1,70
Valkeakoski	36	1,71
Laukaa	50	1,81
Iisalmi	37	1,84

Taulukossa 3 esiintyvissä 23 kunnassa ennakointi peruskouluikäisten määrästä vuonna 2025 on osunut kohdalleen kahden prosentin eron tarkkuudella (+/-). Täsmälleen ennusteeseen osui kaksi keskipohjalaista pientä kuntaa eli Lestijärvi ja Perho. Kymmenen prosentin eron tarkkuuteen on osunut 114 kuntaa ja kahdenkymmenen prosentin eron tarkkuuteen 215 kuntaa, mikä on noin 70 prosenttia kaikista kunnista. Yli 20 prosenttia ennakoitua suurempi kasvu on tapahtunut vain seitsemässä kunnassa (Muonio, Pyhäntä, Inari, Närpiö, Helsinki, Kaskinen ja Geta), ja yli 25 prosenttia ennakoitua suurempaan kasvuun ei yltänyt yksikään kunta. Vastaavasti neljä kuntaa jäi yli 40 prosenttia niille ennakoidusta kasvusta ja 34 kuntaa yli 30 prosenttia.

**TAULUKKO 4: 7-15-VUOTIAIDEN MÄÄRÄSTÄ VUONNA 2011 TEHDYN ENNUSTEEN OSUVUUS
VUODEN 2025 TOTEUTUMAAN MAAKUNNITTAIN**

MAAKUNTA	2024	2025 ennuste	Erotus	%
KOKO MAA	552 237	572 880	20 643	-3,60
UUSIMAA	177 683	170 926	-6 757	3,95
KYMENLAAKSO	13 561	14 939	1 378	-9,22
KANTA-HÄME	16 240	19 832	3 592	-18,11
PÄIJÄT-HÄME	18 629	21 005	2 376	-11,31
VARSINAIS-SUOMI	45 524	45 972	448	-0,97
SATAKUNTA	19 777	20 960	1 183	-5,64
PIRKANMAA	51 791	55 453	3 662	-6,60
KESKI-SUOMI	27 144	29 023	1 879	-6,47
ETELÄ-KARJALA	10 709	11 381	672	-5,90
ETELÄ-SAVO	10 635	11 893	1 258	-10,58
ETELÄ-POHJANMAA	20 190	21 782	1 592	-7,31
POHJANMAA	19 129	20 128	999	-4,96
KESKI-POHJANMAA	8 130	8 195	65	-0,79
POHJOIS-SAVO	22 997	23 705	708	-2,99
POHJOIS-KARJALA	14 490	15 401	911	-5,92
KAINUU	6 399	6 986	587	-8,40
POHJOIS-POHJANMAA	49 209	54 038	4 829	-8,94
LAPPI	16 824	18 063	1 239	-6,86
AHVENANMAA	3 176	3 198	22	-0,69

Maakunnittain tehdyn ennusteen osuvuus osoittautuu suhteellisen hyväksi, ja ero toteutumaan ylitti 10 prosentin rajan vain Kanta-Hämeessä ja Päijät-Hämeessä sekä niukasti Etelä-Savossa. Ahvenanmaan, Keski-Pohjanmaan sekä Varsinais-Suomen kohdalla ennuste osui lähes kohdalleen.

TAULUKKO 5: 16-18-VUOTIAIDEN MÄÄRÄSTÄ VUONNA 2011 TEHDYN ENNUSTEEN OSUVUUS VUODEN 2025 ALUN TOTEUTUMAAN

Verrattaessa lukioikäisten eli 16-18-vuotiaiden määräästä vuodelle 2025 tehtyä ennustetta ja toteumaa 31.12.2024 on 34 kunnan osalta ennuste osunut kohdalleen kahden prosentin eron tarkkuudella seuraavissa kunnissa.

Kunta	Muutosprosentti vrt 2025 ennuste	Kunta	Muutosprosentti vrt 2025 ennuste
Kokkola	-1,94	Mikkeli	-0,23
Kemijärvi	-1,88	Lumparland	0,00
Kerava	-1,78	Puolanka	0,00
Kankaanpää	-1,73	Sotkamo	0,00
Maarianhamina	-1,48	Sund	0,00
Seinäjoki	-1,43	Vårdö	0,00
Lieksa	-1,26	Ulvila	0,22
Nivala	-1,18	Hattula	0,28
Kangasala	-1,00	Rovaniemi	0,59
Mustasaari	-0,79	Lumijoki	0,85
Pihtipudas	-0,70	Karstula	0,91
Imatra	-0,66	Paimio	0,99
Laukaa	-0,62	Finström	1,05
Kemi	-0,58	Vaasa	1,12
Isokyrö	-0,52	Merikarvia	1,16
Hyvinkää	-0,46	Ikaalinen	1,78
Varkaus	-0,34	Hammarland	1,89

Koko maan tasolla näiden ikäluokkien toteuma on 2,6 prosenttia ennakoitua suurempi. Alle 10 prosentin suuruiseen eroon ennusteen ja toteuman välillä ylsi 152 kuntaa ja alle 20 prosentin eroon 230 kuntaa. Yli 30 prosenttia ennakoitua suurempi lasku koettiin 34 kunnassa, yli 40 prosenttia suurempana 14 kunnassa ja yli 50 prosenttia suurempana kuudessa kunnassa. Vastaavasti yli 20 prosenttia ennakoitua suurempi näiden ikäluokkien kasvu toteutui vain kahdeksassa kunnassa (Espoo, Kannus, Tampere, Jomala, Kuortane, Pyhäntä, Lappajärvi ja Kauniainen), joista vain Kauniainen niukasti yli 30 prosentin.

**TAULUKKO 6: 16–18-VUOTIAIDEN MÄÄRÄSTÄ VUONNA 2011 TEHDYN ENNUSTEEN OSUVUUS
VUODEN 2025 TOTEUTUMAAN MAAKUNNITTAIN**

Maakunta	2025 ennuste	2025	Erotus / henkilöä	%
AHVENANMAA	1 042	1 051	9	0,86
ETELÄ-KARJALA	3 897	3 869	-28	-0,72
ETELÄ-POHJANMAA	7 155	6 976	-179	-2,57
ETELÄ-SAVO	4 048	3 866	-182	-4,71
KAINUU	2 414	2 306	-108	-4,68
KANTA-HÄME	6 459	6 018	-441	-7,33
KESKI-POHJANMAA	2 720	2 698	-22	-0,82
KESKI-SUOMI	9 617	9 650	33	0,34
KYMENLAAKSO	5 105	4 820	-285	-5,91
LAPPI	5 966	5 733	-233	-4,06
PIRKANMAA	17 659	18 476	817	4,42
POHJANMAA	6 573	6 478	-95	-1,47
POHJOIS-KARJALA	5 118	4 930	-188	-3,81
POHJOIS-POHJANMAA	17 235	17 385	150	0,86
POHJOIS-SAVO	7 876	7 995	119	1,49
PÄIJÄT-HÄME	7 097	6 915	-182	-2,63
SATAKUNTA	6 939	7 022	83	1,18
UUSIMAA	55 067	60 589	5 522	9,11
VARSINAIS-SUOMI	15 440	15 628	188	1,20
KOKO MAA	187 427	192 405	4 978	2,59

Lukioikäisten osalta ennusteen voi katsoa toteutuneen vielä peruskouluikäisiä paremmin. Missään maakunnassa vuoden 2025 alun toteuma ei ole yli kymmentä prosenttia ennustetta suurempi tai pienempi, ja lähes joka toisen maakunnan kohdalla ennusteen ero toteumaan on alle 2 prosenttia. Ennuste on osunut lähes täydellisesti kohdalleen Keski-Suomen, Etelä-Karjalan, Keski-Pohjanmaan, Ahvenanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan osalta. Uudellamaalla ja Pirkanmaalla näiden ikäluokkien kasvu on ollut merkittävästi ennustettua suurempaa, kun taas etenkin Kanta-Hämeessä ja Kymenlaaksossa ikäluokkien pieneneminen on ollut selkeimmin ennakoitua voimakkaampaa.

3. NYKYISTEN OPPILAS- JA OPISKELIJAMÄÄRIEN JA VUODEN 2040 ENNUSTEEN VERTAILUA

Tässä luvussa ja sen taulukoissa verrataan tämänhetkisiä 7–15-vuotiaiden ja 16–18-vuotiaiden tietoja Tilastokeskuksen 24.10.2024 julkistaman väestöennusteen mukaisiin ennusteisiin vastaavista ikäluokista vuonna 2040. Tarkasteluajankohta eteenpäin on täten haluttu tässä raportissa rajata suurin piirtein saman pituiseksi kuin siinä tehty vertailu taaksepäin. Koko maassa 7–15-vuotiaiden määrän ennakoidaan tarkasteluajankohtana laskevan 16,46 prosenttia (552 237 -> 461 354).

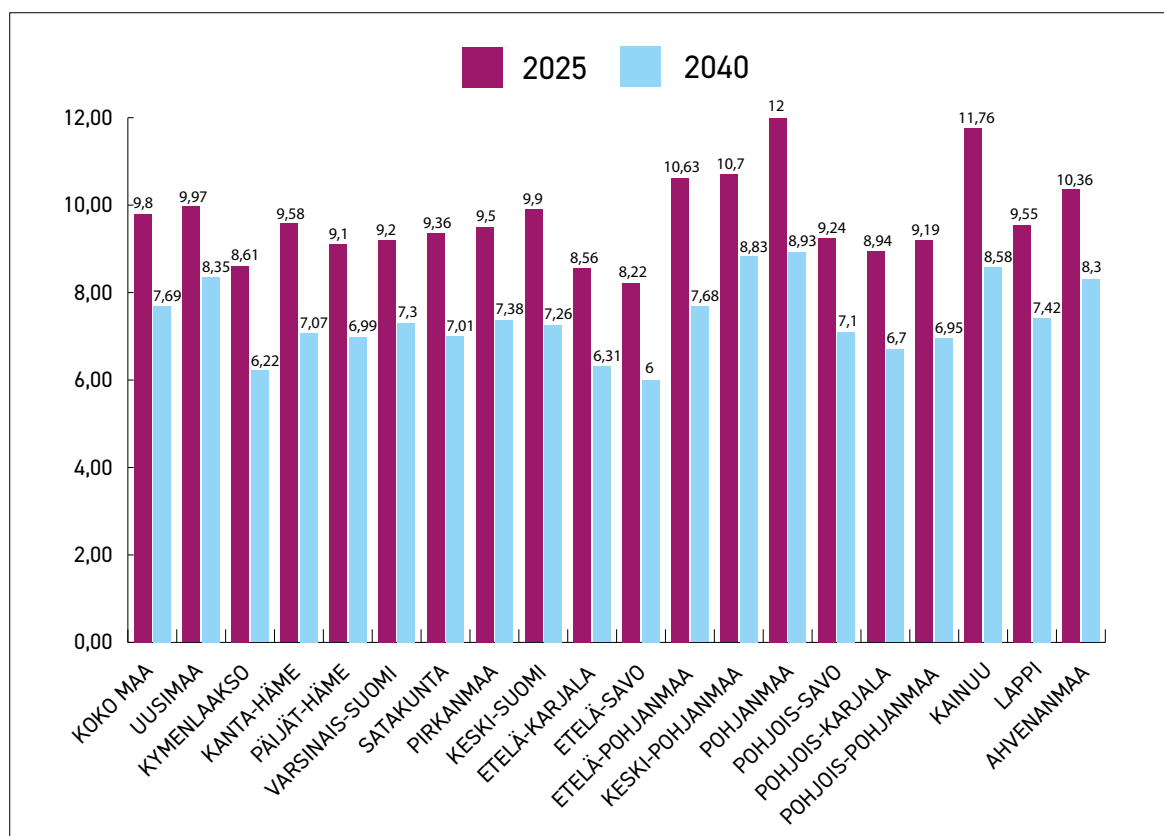
TAULUKKO 7: 7-15-VUOTIAIDEN MÄÄRÄN NYKYTILANTEEN VERTAILU VUODELLE 2040 TEHTYYN ENNUSTEESEEN. KUNNAT, JOISSA EROTUS ALLE 10 PROSENTTIA (+/-)

Kunta	%	Kunta	%
Kustavi	-9,80	Jomala	-3,70
Puumala	-9,76	Pedersören kunta	-3,14
Järvenpää	-9,16	Turku	-2,31
Kivijärvi	-9,09	Tuusula	-1,90
Pietarsaari	-8,93	Tampere	0,00
Nurmijärvi	-8,89	Sipoo	0,43
Kuopio	-8,74	Helsinki	0,72
Kempele	-8,32	Kaarina	1,17
Naantali	-8,32	Vantaa	1,51
Kangasala	-7,98	Geta	1,96
Raisio	-7,87	Närpiö	4,40
Kerava	-5,41	Kauniainen	6,93
Salla	-4,17	Espoo	8,78
Kristiinankaupunki	-3,81		

Taulukon 7 mukaisesti peruskouluikäisten määrän ennakoidaan joko kasvavan tai laskevan alle 10 prosentilla vain 27 kunnassa. Valtakunnallista tilannetta (-16,46 %) parempi kehitys on 51 kunnassa, joista tosin vain 16 kunnassa ikäluokan koon oletetaan kasvavan. Manner-Suomessa tämä koskee vain kymmentä kuntaa, jotka ovat yllä mainitussa taulukossa mainittujen lisäksi Pyhäntä (10,75 %), Pelkosenniemi (22,22 %) ja Luoto (24,42 %). Tampereen nykytilanne ja ennuste ovat täsmälleen samat (20 316 peruskouluikäistä).

7–15-vuotiaiden määrän ennustetaan vähentyvän 291 kunnassa, mikä tarkoittaa 94,5 prosenttia kaikista kunnista. Näistä kunnista ikäluokat pienenevät alle 10 prosenttia 18 kunnassa, 10–20 prosenttia 29 kunnassa, 20–30 prosenttia 65 kunnassa, 30–40 prosenttia 117 kunnassa, 40–50 prosenttia 53 kunnassa ja yli 50 prosenttia yhdeksässä kunnassa.

KUVIO 1: 7-15-VUOTIAIDEN PROSENTTIOSUUS KOKO VÄESTÖSTÄ 2025 JA ENNUSTE 2040

Verrattuna koko asukaslukuun 7-15-vuotiaiden osuus väestöstä laskee suhteellisesti eniten Pohjois-, Keski- ja Etelä-Pohjanmaalla ja vähiten Uudellamaalla. Koko maan osuutta (7,69 %) suurempi osuus ennustetaan maakunnista vuonna 2040 vain Uudellemaalle, Pohjanmaalle, Ahvenanmaalle sekä edelleenkin Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalle. Koko maassa 16-18-vuotiaiden määrän ennustetaan vähenevän tarkasteluajankohdan päässä eli vuoteen 2040 mennessä lähes perusopetusikäisten määrän laskua vastaavasti eli 17,16 prosenttia (192 405 -> 159 390).

TAULUKKO 8: 7-15-VUOTIAIDEN MÄÄRÄN NYKYTILANTEEN VERTAILU VUODELLE 2040 TEHTYYN ENNUSTEESEEN MAAKUNNITTAIN

Maakunta	%	Maakunta	%
KOKO MAA	-16,46	KESKI-SUOMI	-26,55
KYMENLAAKSO	-36,60	PÄIJÄT-HÄME	-24,81
ETELÄ-SAVO	-34,89	LAPPI	-23,70
KAINUU	-32,05	POHJOIS-POHJANMAA	-23,64
ETELÄ-POHJANMAA	-31,42	POHJOIS-SAVO	-23,19
ETELÄ-KARJALA	-30,71	AHVENANMAA	-19,62
SATAKUNTA	-30,65	POHJANMAA	-14,49
POHJOIS-KARJALA	-28,44	VARSINAIS-SUOMI	-13,96
KESKI-POHJANMAA	-28,27	PIRKANMAA	-13,04
KANTA-HÄME	-26,91	UUSIMAA	-2,47

Kuten taulukko 8 osoittaa, peruskouluikäisten määrän ennustetaan vähenevän kaikissa maakunnissa. Koko maata suhteellisesti vähemmän nämä ikäluokat pienenevät vain Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla. Kuudessa maakunnassa ennustettu väheneminen ylittää 30 prosentin rajan.

TAULUKKO 9: 16–18-VUOTIAIDEN MÄÄRÄN NYKYTILANTEEN VERTAILU VUODELLE 2040 TEHTYYN ENNUSTEeseen KUNNISSA, JOISSA EROTUS ALLE 10 PROSENTTIA (+/-)

KUNTA	%	KUNTA	%
Ylitornio	-9,38	Pello	-1,82
Hammarland	-9,26	Jomala	-0,88
Saltvik	-9,26	Kaarina	-0,07
Sipoo	-8,83	Karvia	0,00
Rusko	-8,19	Kaskinen	0,00
Kustavi	-7,14	Kökar	0,00
Kerava	-7,11	Vårdö	0,00
Kauniainen	-6,63	Vöyri	0,93
Raisio	-5,21	Vantaa	1,15
Järvenpää	-5,18	Puumala	3,70
Tampere	-4,17	Inari	3,90
Maalahti	-3,61	Lemland	6,67
Kihniö	-3,23	Espoo	6,68
Kristiinankaupunki	-2,84	Helsinki	7,80
Hartola	-2,78	Pyhäntä	8,82
Turku	-1,84		

Lukioikäisten määrän ennustetaan taulukon 9 mukaisesti lisääntyvän tai vähentyvän maksimissaan kymmenellä prosentilla vain 31 kunnassa. Valtakunnallista tilannetta (17,16 prosentin lasku) paremman kehityksen ennustetaan olevan 66 kunnassa ja vastaavasti heikomman 242 kunnassa. Näiden ikäluokkien koko ennustetaan täsmälleen samaksi neljässä kunnassa, ja niiden ennustetaan kasvavan vain Vöyrillä (0,93 %), Vantaalla (1,15 %), Puumalassa (3,70 %), Inarissa (3,90 %), Lemlandissa (6,67 %), Espoossa (6,68 %), Helsingissä (7,80 %), Pyhännällä (8,82 %), Närpiössä (15,53 %), Kumlingessa (20,00 %), Getassa (23,08 %), Luodossa (28,38 %), Hirvensalmella (34,48 %), Föglössä (57,14 %), Pelkosenniellä (90,00 %), Luhangassa (120,00 %) ja Sottungassa (nollasta ylöspäin).

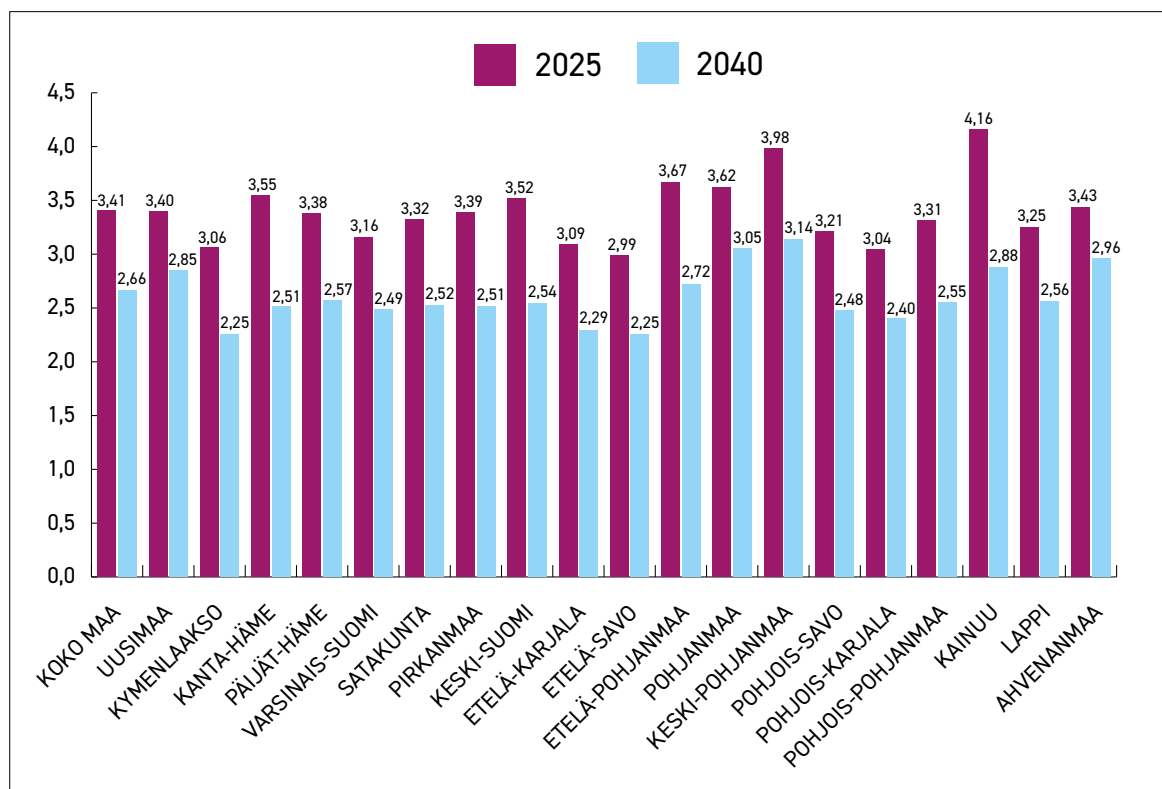
16–18-vuotiaiden määrän ennustetaan vähenevän 287 kunnassa, mikä tarkoittaa 93,2 prosenttia kunnista. Nämä ikäluokat pienenevät 0–10 prosenttia 20 kunnassa, välillä 10–20 prosenttia 35 kunnassa, 20–30 prosenttia 63 kunnassa, 30–40 prosenttia 104 kunnassa, 40–50 prosenttia 50 kunnassa ja yli 50 prosenttia 15 kunnassa.

TAULUKKO 10: 16–18-VUOTIAIDEN MÄÄRÄN NYKYTILANTEEN VERTAILU VUODELLE 2040 TEHTYYN ENNUSTEESEEN MAAKUNNITTAIN

MAAKUNTA	%	MAAKUNTA	%
KOKO MAA	-17,16	PÄIJÄT-HÄME	-25,58
KYMENLAAKSO	-35,54	POHJOIS-KARJALA	-24,73
ETELÄ-SAVO	-32,77	KESKI-POHJANMAA	-23,94
KAINUU	-30,83	LAPPI	-22,94
ETELÄ-KARJALA	-30,42	POHJOIS-SAVO	-22,93
KANTA-HÄME	-30,11	PIRKANMAA	-17,17
ETELÄ-POHJANMAA	-29,80	VARSINAIS-SUOMI	-14,62
SATAKUNTA	-29,64	AHVENANMAA	-13,42
KESKI-SUOMI	-27,75	POHJANMAA	-12,64
POHJOIS-POHJANMAA	-27,41	UUSIMAA	-2,53

Myös 16–18-vuotiaiden määrän ennustetaan vähenevän kaikissa maakunnissa. Koko maata suhteellisesti vähemmän nämä ikäluokat pienenevät Uudellamaalla, Pohjanmaalla, Ahvenanmaalla ja Varsinais-Suomessa. Viidessä maakunnassa väheneminen ylittää 30 prosentin rajan. Näiden ikäluokkien osuus koko väestöstä kehittyy kuvion 2 mukaisesti. Verrattuna koko asukaslukuun lukioikäisten osuus väestöstä laskee suhteellisesti eniten Pohjois-Pohjanmaalla ja vähiten Ahvenanmaalla. Koko maan osuutta (2,66 %) suurempaa osuutta ennustetaan vuonna 2040 vain Uudellemaalle, Etelä-Pohjanmaalle, Pohjanmaalle, Keski-Pohjanmaalle, Ahvenanmaalle sekä edelleen myös Pohjois-Pohjanmaalle.

KUVIO 2: 16–18-VUOTIAIDEN PROSENTTIOSUUS KOKO VÄESTÖSTÄ 2025 JA ENNUSTE 2040

4. PERUSKOULUVERKON JA PERUSKOULULAISTEN MÄÄRÄN KEHITYKSESTÄ 2011–2025

Vuonna 2011 Suomessa toimi 2 719 peruskoulua ja vuonna 2024 enää 1 975. Tässä oli siis vähennystä 744 koulua eli -27,36 prosenttia. Peruskouluista viisi toimi vuonna 2011 ulkomailla ja vuonna 2024 edelleen kolme. Vain neljässä kunnassa (Laihia, Liminka, Ylivieska ja Lempäälä) kouluverkko on laajentunut tarkasteluajankautana. 83 kunnassa kouluverkkoon ei ole tapahtunut muutoksia. Lopuissa 221 kunnassa (71,7 %:ssa kunnista) kouluverkko on supistunut. Kaikkiaan 79 kunnassa kouluverkko on vähintään puolittunut, ja kuudessa kunnassa vähennys on ollut yli 80 prosenttia. Näissä tapauksissa, kuten useimmissa muissakin voimakkaasti perusopetuksen järjestämistään tiivistäneissä kunnissa, koko perusopetus on keskitetty yhteen kouluun muiden koulujen tultua samalla lakkautetuiksi.

Vuonna 2024 kaikissa Suomen kunnissa toimi kuitenkin edelleen vähintään yksi peruskoulu. Taulukossa 11 on kuvattu, miten tarkasteluvuosien välillä kuntien tilanne koulumäärien suhteen on muuttunut (tarkasteluajankohtana tapahtuneet kuntaliitokset on huomioitu niin, että tarkastelu tehdään vuonna 2025 toimivien 308 kunnan osalta).

TAULUKKO 11: PERUSKOULUMÄÄRIEN MUUTOS KUNTATASOLLA

2011				2025			
Kouluja	Kuntia	Kuntia	Muutos	Kouluja	Kuntia	Kuntia	Muutos
1	40	80	40	23	1	0	-1
2	26	40	14	24	0	3	3
3	27	36	9	25	0	2	2
4	38	29	-9	26	0	2	2
5	26	20	-6	27	2	0	-2
6	24	17	-7	28	3	0	-3
7	17	11	-6	29	1	3	2
8	13	11	-2	30	1	1	0
9	15	4	-11	32	1	0	-1
10	10	12	2	33	2	0	-2
11	9	5	-4	35	3	0	-3
12	8	7	-1	36	1	1	0
13	7	4	-3	38	1	0	-1
14	6	2	-4	45	1	1	0
15	2	5	3	47	2	1	-1
16	5	1	-4	53	1	0	-1
17	4	0	-4	56	1	0	-1
18	1	3	2	81	0	1	1
19	3	0	-3	90	1	0	-1
20	3	3	0	100	0	1	1
21	0	2	2	117	1	0	-1
22	1	0	-1				

Kuten taulukko osoittaa, yhden peruskoulun kuntien määrä on tarkasteluvälin aikana kaksinkertaistunut 80 kuntaan, eli näiden kuntien osuus kaikista kunnista on jo noin 26 prosenttia. Myös kahden ja kolmen peruskoulun kuntien määrä on kasvanut merkittävästi. Sen sijaan vähintään neljän koulun kuntien määrä on muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta pienentynyt. Alle kymmenen peruskoulun kuntia on nykyään 248 (80,5 % kunnista), kun vuonna 2011 niitä oli 226 (73,4 % suhteutettuna nykyiseen kuntamäärään).

TAULUKKO 12: PERUSKOULUMÄÄRÄT JA KUNTIEN ASUKASMÄÄRÄT

Koulumäärä	2011	2025	Koulumäärä	2011	2025
	Asukas-keskiarvo	Asukas-keskiarvo		Asukas-keskiarvo	Asukas-keskiarvo
1	1 714	2 157	23	40 349	ei kuntia
2	2 627	3 614	24	ei kuntia	71 143
3	3 829	5 833	25	ei kuntia	49 619
4	4 726	7 047	26	ei kuntia	72 232
5	5 661	8 571	27	62 905	ei kuntia
6	8 621	11 447	28	65 186	ei kuntia
7	9 756	12 758	29	48 833	140 626
8	9 210	12 924	30	46 585	260 180
9	11 750	18 376	32	85 078	ei kuntia
10	17 864	27 279	33	65 418	ei kuntia
11	19 520	23 410	35	73 331	ei kuntia
12	16 513	17 111	36	178 630	125 666
13	24 187	27 392	38	215 168	ei kuntia
14	19 237	19 166	45	132 062	251 269
15	21 250	40 151	47	100 243	216 152
16	21 611	38 968	53	203 001	ei kuntia
17	26 788	ei kuntia	56	188 114	ei kuntia
18	39 820	47 529	81	ei kuntia	320 931
19	26 740	ei kuntia	90	252 439	ei kuntia
20	34 493	53 699	100	ei kuntia	684 018
21	ei kuntia	94 885	117	595 384	ei kuntia
22	54 831	ei kuntia			

Kuten taulukko 12 osoittaa, on kuntien asukasmäärän keskiarvo noussut käytännössä kaikissa vertailukelpoisissa tapauksissa verrattaessa niiden peruskoulujen määrään. Ainoastaan 14:n ja 36:n peruskoulun kuntien kohdalla asukaskeskiarvo on laskenut. Yhden peruskoulun kuntien keskimääräinen asukasmäärä on ylittänyt tarkasteluajankohtana jo selvästi 2 000 asukkaan rajan: määrä on nyt 2 157 asukasta. Tarkasteluajankohtana tässä on ollut kasvua 25,87 prosenttia. Vieläkin voimakkaampaa keskimääräisen asukasluvun kasvu on ollut 2–10 peruskoulun kunnissa (sekä joissain suurempien kuntien ryhmissä, joissa kuntamäärät ovat kuitenkin huomattavan pieniä).

Vuonna 2011 Suomessa oli keskimäärin 1 986 asukasta yhtä peruskoulua kohden, kun vuonna 2025 luku on jo huomattavasti suurempi eli 2 854 asukasta. Taulukoissa 13 ja 14 on listattu kuntia, joissa asukasluvut 2011 ja 2025 yhtä koulua kohden ovat pienimmät, ja vastaavasti kuntia, joissa vastaavat luvut ovat suurimmat.

**TAULUKKO 13: KUNNAT, JOISSA ASUKASMÄÄRÄ KOULUA KOHDEN PIENIN
VUOSINA 2011 JA 2025**

	2011		2025
KOKO MAA	1986	KOKO MAA	2854
Sottunga	103	Sottunga	101
Kökar	249	Kökar	227
Halsua	319	Kumlinge	273
Kumlinge	361	Lumparland	371
Lumparland	399	Utsjoki	379
Luhanka	401	Brändö	430
Lestijärvi	424	Vårdö	459
Utsjoki	431	Föglö	502
Vårdö	449	Geta	514
Enontekiö	473	Toholampi	560
Brändö	480	Enontekiö	587
Geta	492	Kaskinen	621
Jämijärvi	501	Pyhärinta	640
Karvia	520	Sievi	658
Miehikkälä	542	Korsnäs	662
Vöyri	562	Lestijärvi	665
Tervola	565	Tervola	707
Lapinjärvi	570	Luhanka	711
Föglö	577	Veteli	733
Hirvensalmi	597	Kinnula	746

**TAULUKKO 14: KUNNAT, JOISSA ASUKASMÄÄRÄ SUURIN YHTÄ PERUSKOULUA KOHDEN
VUOSINA 2011 JA 2025**

	2011		2025
KOKO MAA	1986	KOKO MAA	2854
Espoo	2805	Polvijärvi	3999
Maarianhamina	2816	Lappeenranta	4074
Kaarina	2826	Kärkölä	4093
Kajaani	2927	Juuka	4160
Jyväskylä	2935	Ilomantsi	4382
Utajärvi	2951	Oulu	4599
Järvenpää	2997	Järvenpää	4687
Sauvo	3043	Ruokolahti	4733
Hartola	3292	Kauniainen	5127
Lahti	3352	Jyväskylä	5145
Oulu	3359	Valkeakoski	5212
Padasjoki	3369	Vantaa	5584
Kerava	3455	Lahti	5778
Kemi	3733	Parkano	6069
Vantaa	3830	Outokumpu	6444
Imatra	4067	Helsinki	6840
Liminka	4582	Kemijärvi	6954
Turku	4962	Turku	7106
Helsinki	5089	Pudasjärvi	7304
Tampere	5662	Imatra	8241
Outokumpu	7377	Tampere	8673

Taulukossa 13 on havaittavissa taulukkoon 14 verrattuna pienempää vaihtuvuutta kuntien välillä verrattaessa vuosia 2011 ja 2025. Vielä yksityiskohtaisempaa näkökulmaa tarkasteluun saadaan vertaamalla kuntien koulumääriä ja toteutuneita oppilasmääriä vertailuvuosina. Kuten jo edellä taulukossa 2 on esitetty, koko Suomessa vuonna 2011 oli keskimäärin 194 oppilasta yhtä peruskoulua kohden, ja vuoden 2025 alussa vastaava luku on 279 oppilasta. Vastaava tarkastelu tehdään alla taulukossa 15 vertailuluvultaan sekä 20 pienimmän että suurimman kunnan osalta³.

TAULUKKO 15: KUNNAT, JOISSA OPPILASMÄÄRÄ PIENIN JA SUURIN KOULUA KOHDEN VUOSINA 2011 JA 2025

2011		2025	
Sottunga	9	Lumparland	12
Geta	24	Kumlinge	18
Vårdö	24	Vårdö	21
Kumlinge	27	Brändö	21
Kökar	27	Utsjoki	30
Lumparland	27	Kustavi	33
Luhanka	30	Lestijärvi	33
Utsjoki	31	Kaskinen	36
Karjajoki	32	Geta	39
Kustavi	33	Luhanka	39
Enontekiö	35	Pyhärinta	43
Halsua	35	Korsnäs	45
Lestijärvi	41	Eckerö	45
Brändö	42	Föglö	45
Korsnäs	43	Enontekiö	49
Kaskinen	47	Pelkosenniemi	57
Karvia	49	Sund	63
Pyhärinta	49	Hirvensalmi	63
Miehikkälä	50	Karjajoki	66
Kaavi	51	Savukoski	66
Ylöjärvi	303	Nokia	419
Lahti	307	Maarianhamina	430
Kemi	311	Pirkkala	434
Sauvo	312	Kemijärvi	441
Lumijoki	312	Jyväskylä	484
Järvenpää	314	Oulu	485
Kaarina	315	Järvenpää	486
Imatra	321	Turku	530
Kerava	327	Lahti	541
Kauniainen	329	Valkeakoski	541
Utajärvi	330	Vantaa	546
Oulu	357	Parkano	552
Alavieska	360	Helsinki	578
Turku	376	Outokumpu	591
Kempele	383	Kempele	593
Vantaa	383	Imatra	623
Helsinki	384	Tampere	670
Tampere	438	Liminka	710
Outokumpu	606	Kauniainen	717
Liminka	872	Pudasjärvi	792

3 Kahdesta Ahvenanmaan kunnasta ei ole tietosuojasäätöistä saatavissa oppilaslukumääriä vuodelta 2024 kuin asteikolla 1–4.

Vuonna 2011 kaikkiaan 87 kunnassa oli vähemmän kuin 100 oppilasta peruskoulua kohden ja 239 kunnassa vähemmän kuin 200 oppilasta koulua kohti (käytännössä siis alle valtakunnallisen keskiarvon). Vuonna 2025 enää 49 kunnassa on vähemmän kuin 100 oppilasta peruskoulua kohti ja 178 kunnassa vähemmän kuin 200 oppilasta koulua kohti. Alle nykyisen keskiarvon (279 oppilasta) yltää 246 kuntaa eli 80 prosenttia kaikista kunnista. Yli 400 oppilaan keskiarvo on 23 kunnassa, kun vuonna 2011 vastaava toteutui vain kolmessa kunnassa, ja yli 300 oppilaan keskiarvokin vain 20 kunnassa.

Tarkasteluajankohtana 2011–2024 peruskoulujen oppilasmäärä on valtakunnallisesti lisääntynyt 4,46 prosentilla (527 961 -> 551 529). Tämä lisäys on kuitenkin jakautunut kuntien välillä huomattavan epätasaisesti. Aiemmin luvussa 3 on tehty vertailua ikäluokkaennusteiden ja vuoden 2025 toteuman välillä. Taulukossa 16 puolestaan verrataan peruskoulujen oppilasmäärien kehitystä vastaavana tarkasteluajankohtana. Koko Suomessa oppilasmäärät ovat laskeneet 216 kunnassa, nousseet 88 kunnassa ja pysyneet täsmälleen samana kahdessa kunnassa (Kustavi ja Sotkamo).

Taulukosta on pyritty manuaalisesti poistamaan kunnat, joissa huomattavien oppilasmäärämuutosten taustalla ovat hallinnolliset ratkaisut, esimerkiksi yläkouluopetuksen siirtäminen toisen kunnan järjestettäväksi, tai joissa ei koko tarkasteluvälin aikana ole muutoinkaan ollut omaa yläkoulua tai muutoin järjestettyä vuosiluokkien 7–9 opetusta.

TAULUKKO 16: SUURIMMAT MUUTOKSET OPPILASMÄÄRIIN KUNNISSA VUOSINA 2011–2024

	2011	2024	Muutos	%
KOKO MAA	527961	551529	23568	4,46
Lumparland	27	12	-15	-55,56
Hartola	273	132	-141	-51,65
Brändö	42	21	-21	-50,00
Sysmä	369	192	-177	-47,97
Sulkava	279	147	-132	-47,31
Posio	312	168	-144	-46,15
Juuka	471	258	-213	-45,22
Rääkkylä	207	114	-93	-44,93
Hirvensalmi	228	126	-102	-44,74
Puumala	144	81	-63	-43,75
Tervo	144	81	-63	-43,75
Padasjoki	297	168	-129	-43,43
Vaala	333	192	-141	-42,34
Siikainen	177	105	-72	-40,68
Miehikkälä	201	120	-81	-40,30
Ilomantsi	450	270	-180	-40,00
Rautjärvi	321	198	-123	-38,32
Puolanka	252	156	-96	-38,10
Isojoki	231	144	-87	-37,66
Hyrnsalmi	201	126	-75	-37,31
Kaustinen	450	546	96	21,33
Mustasaari	2055	2508	453	22,04
Liminka	1743	2130	387	22,20
Laukaa	2340	2868	528	22,56
Maarianhamina	1047	1290	243	23,21
Tyrnävä	1077	1329	252	23,40

	2011	2024	Muutos	%
KOKO MAA	527961	551529	23568	4,46
Sund	51	63	12	23,53
Uusikaarlepyy	720	891	171	23,75
Ylivieska	1713	2133	420	24,52
Närpiö	774	969	195	25,19
Luoto	771	969	198	25,68
Pirkkala	2064	2601	537	26,02
Espoo	26028	33522	7494	28,79
Helsinki	44871	57843	12972	28,91
Uurainen	465	600	135	29,03
Kempele	2295	2967	672	29,28
Laihia	825	1068	243	29,45
Lempäälä	2637	3417	780	29,58
Toivakka	240	321	81	33,75
Kolari	273	423	150	54,95
Geta	24	39	15	62,50

Yläkouluttomien kuntien keskimääräinen asukasluku on 1 861 asukasta, ja suurin kunnista on 5 402 asukkaan Inkoo muiden jäädessä alle 3 000 asukkaan rajan. Taulukossa esiintyvien Manner-Suomen kuntien lisäksi Ahvenanmaalla on 9 kuntaa, joissa ei ole omaa yläkoulua (Eckerö, Geta, Hammarland, Lemland, Lumparland, Saltvik, Sottunga, Sund ja Vårdö).

TAULUKKO 17: MANNER-SUOMEN YLÄKOULUTTOMAT KUNNAT VUONNA 2024 (EI VUOSILUOKKIEN 7–9 OPETUSTA)

Kunta	Asukasluku
Inkoo	5402
Kaavi	2589
Karjajoki	1159
Kaskinen	1241
Korsnäs	1986
Kustavi	970
Lapinjärvi	2429
Luhanka	711
Merijärvi	1059
Myrskylä	1677
Oripää	1304
Pukkila	1743
Pyhäranta	1919
Keskiarvo	1861

**TAULUKKO 18: PERUSKOULUVERKON KEHITTYMINEN VUOSINA 2011–2024
MAAKUNNALLISESTI**

	Asukasluvut			Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos%	2011	2024	Muutos	%
ETELÄ-SAVO	145353	129376	-10,99	95	47	-48	-50,53
ETELÄ-KARJALA	132527	125083	-5,62	61	34	-27	-44,26
KYMENLAAKSO	174827	157442	-9,94	94	55	-39	-41,49
PÄIJÄT-HÄME	209238	204635	-2,20	91	55	-36	-39,56
KESKI-SUOMI	271874	274112	0,82	144	94	-50	-34,72
KAINUU	77984	69639	-10,70	43	29	-14	-32,56
PIRKANMAA	495242	545406	10,13	214	147	-67	-31,31
ETELÄ-POHJANMAA	198671	189929	-4,40	171	118	-53	-30,99
POHJOIS-KARJALA	169733	162091	-4,50	89	62	-27	-30,34
LAPPI	183330	176151	-3,92	120	85	-35	-29,17
KOKO MAA	5401267	5635971	4,35	2719	1975	-744	-27,36
SATAKUNTA	225302	211261	-6,23	132	96	-36	-27,27
KANTA-HÄME	175230	169455	-3,30	99	73	-26	-26,26
VARSINAIS-SUOMI	467217	494819	5,91	225	168	-57	-25,33
POHJANMAA	174170	178749	2,63	139	104	-35	-25,18
POHJOIS-POHJANMAA	401201	418331	4,27	226	172	-54	-23,89
POHJOIS-SAVO	253472	248815	-1,84	133	104	-29	-21,80
KESKI-POHJANMAA	68484	67723	-1,11	60	48	-12	-20,00
UUSIMAA	1549058	1782300	15,06	555	460	-95	-17,12
AHVENANMAA	28354	30654	8,11	23	22	-1	-4,35

Taulukosta 18 on nähtävissä niin maakuntien väestökehitys kuin niiden peruskoulumäärän kehitys tarkasteluajankohtana. Suhteellisesti eniten peruskouluverkko on keskittynyt Etelä-Savossa, jossa ainoana maakuntana peruskoulujen määrä on tarkasteluajankohtana enemmän kuin puolittunut. Yli 40 prosentin lasku on koettu myös Etelä-Karjalassa ja Kymenlaaksossa. Valtakunnallista laskua (-27,36 prosenttia) vähemmän kouluverkot ovat keskittyneet yhdeksässä maakunnassa, vähiten Ahvenanmaalla.

TAULUKKO 19: OPPILASMÄÄRIEN KEHITYS MAAKUNNITTAIN VUOSINA 2011–2024

	2011	2024	Muutos	%
ETELÄ-SAVO	12963	10653	-2310	-17,82
KYMENLAAKSO	16281	13845	-2436	-14,96
KAINUU	7140	6417	-723	-10,13
ETELÄ-KARJALA	11958	10929	-1029	-8,61
POHJOIS-KARJALA	15543	14277	-1266	-8,15
SATAKUNTA	21465	20127	-1338	-6,23
KANTA-HÄME	17394	16386	-1008	-5,80
POHJOIS-SAVO	24237	23187	-1050	-4,33
PÄIJÄT-HÄME	19887	19110	-777	-3,91
ETELÄ-POHJANMAA	20886	20514	-372	-1,78
LAPPI	17169	16926	-243	-1,42
VARSINAIS-SUOMI	44436	45471	1035	2,33
KESKI-SUOMI	26970	27723	753	2,79
KOKO MAA	527961	551529	23568	4,46
POHJOIS-POHJANMAA	47046	50151	3105	6,60
POHJANMAA	17640	19059	1419	8,04
KESKI-POHJANMAA	7575	8193	618	8,16
AHVENANMAA	2838	3117	315	9,83
PIRKANMAA	47214	52122	4908	10,40
UUSIMAA	149316	173301	23985	16,06

Eniten oppilasmäärät ovat laskeneet tarkasteluajankohtana Etelä-Savossa, ja yli 10 prosenttia myös Kymenlaaksossa ja Kainuussa. Koko maata enemmän oppilasmäärät ovat nousseet kuudessa maakunnassa ja ylipäänsä nousseet yhdeksässä maakunnassa.

TAULUKKO 20: KESKIMÄÄRÄISEN KOULUKOON KEHITTYMINEN MAAKUNNITTAIN

	Oppilaita / koulu			
	2011	2024	Muutos 11 vrt 24	%
ETELÄ-SAVO	136	227	90	66,11
ETELÄ-KARJALA	196	321	125	63,97
PIRKANMAA	221	355	134	60,71
PÄIJÄT-HÄME	219	347	129	58,99
KESKI-SUOMI	187	295	108	57,47
KYMENLAAKSO	173	252	79	45,34
POHJANMAA	127	183	56	44,41
KOKO MAA	194	279	85	43,82
ETELÄ-POHJANMAA	122	174	52	42,33
POHJOIS-POHJANMAA	208	292	83	40,07

Oppilaita / koulu				
	2011	2024	Muutos 11 vrt 24	%
UUSIMAA	269	377	108	40,03
LAPPI	143	199	56	39,18
VARSINAIS-SUOMI	197	271	73	37,05
KESKI-POHJANMAA	126	171	44	35,20
KAINUU	166	221	55	33,26
POHJOIS-KARJALA	175	230	56	31,86
SATAKUNTA	163	210	47	28,93
KANTA-HÄME	176	224	49	27,76
POHJOIS-SAVO	182	223	41	22,34
AHVENANMAA	123	142	18	14,82

Vuonna 2011 keskimääräinen peruskoulukoko oli alle 200 oppilasta vielä 16 maakunnassa (maakuntia on 19). Vuonna 2024 vastaava toteutuu enää kolmessa maakunnassa, joista pienin lukema on Ahvenanmaalla (142). Neljässä maakunnassa on ylitetty jo 300 oppilaan raja, suurimpana Uusimaa (377). Suhteellisesti eniten koulukoko on kasvanut Etelä-Savossa ja vähiten Ahvenanmaalla. Valta-kunnallista nousua vähemmän koulukoko on kasvanut 12 maakunnassa ja enemmän seitsemässä maakunnassa.

TAULUKKO 21: ASUKASMÄÄRÄN JA KOULUMÄÄRÄN VERTAILU MAAKUNNITTAIN

Asukkaita / koulu				
	2011	2024	11 vrt 24	%
ETELÄ-SAVO	1530	2753	1223	44,42
ETELÄ-KARJALA	2173	3679	1506	40,95
PÄIJÄT-HÄME	2299	3721	1421	38,20
PIRKANMAA	2314	3710	1396	37,63
KESKI-SUOMI	1888	2916	1028	35,26
KYMENLAAKSO	1860	2863	1003	35,03
KOKO MAA	1986	2854	867	30,39
VARSINAIS-SUOMI	2077	2945	869	29,50
UUSIMAA	2791	3875	1083	27,96
ETELÄ-POHJANMAA	1162	1610	448	27,82
POHJANMAA	1253	1719	466	27,10
POHJOIS-KARJALA	1907	2614	707	27,05
POHJOIS-POHJANMAA	1775	2432	657	27,01
LAPPI	1528	2072	545	26,28
KAINUU	1814	2401	588	24,48
KANTA-HÄME	1770	2321	551	23,75
SATAKUNTA	1707	2201	494	22,44
POHJOIS-SAVO	1906	2392	487	20,34
KESKI-POHJANMAA	1141	1411	269	19,10
AHVENANMAA	1233	1393	161	11,52

Kun verrataan maakunnittain niiden asukasmäärän ja peruskoulumäärän suhdetta, on asukasmäärä yhtä peruskoulua kohden lisääntynyt suhteellisesti eniten niin ikään Etelä-Savossa ja vähiten Ahvenanmaalla. Valtakunnalliseen kehitykseen verrattuna asukasmäärä peruskoulua kohden on lisääntynyt voimakkaammin kuudessa maakunnassa ja heikommin 13 maakunnassa; kuitenkin on huomiotava, että selkeää lisääntymistä suhdeluvussa on tapahtunut kaikissa maakunnissa.

Vuoden 2013 alussa julkaistun tilannekatsauksen tapaan (s. 21, taulukko 6) tässä raportissa taulukossa 22 on vertailtu maakuntien peruskoulu- ja lukioverkkojen tiheyttä eli käytännössä lukioden määrää verrattuna vastaavan alueen peruskoulujen määrään⁴. Näin ollen koko maassa on keskimäärin 5,93 kunnallista peruskoulua yhtä lukiota kohden, kun vastaava suhdeluku oli vuonna 2011 vielä 6,99. Suhdeluku on pienentynyt kaikissa maakunnissa paitsi Uudellamaalla, jossa se on aivan marginaalisesti noussut. Valtakunnallista arvoa pienempi suhdeluku on 10 maakunnassa ja suurempi 9 maakunnassa. Pienin suhdeluku on Lapissa ja selkeästi suurin Ahvenanmaalla (Manner-Suomessa Uudellamaalla).

TAULUKKO 22: MAAKUNTIEN LUKIODEN MÄÄRÄT VERRATTUNA PERUSKOULUMÄÄRIIN (SUHDELUKU = PERUSKOULUJEN MÄÄRÄ YHTÄ LUKIOTA KOHTI)

	2011			2024		
	Peruskoulut	Lukiot	Suhdeluku	Peruskoulut	Lukiot	Suhdeluku
LAPPI	120	23	5,22	85	22	3,86
POHJOIS-KARJALA	89	16	5,56	62	14	4,43
POHJOIS-SAVO	133	23	5,78	104	22	4,73
KAINUU	43	6	7,17	29	6	4,83
PIRKANMAA	214	33	6,48	147	30	4,9
POHJOIS-POHJANMAA	226	36	6,28	172	33	5,21
ETELÄ-SAVO	95	12	7,92	47	9	5,22
KESKI-SUOMI	144	21	6,86	94	17	5,53
ETELÄ-KARJALA	61	10	6,1	34	6	5,67
ETELÄ-POHJANMAA	171	20	8,55	118	20	5,9
KOKO MAA	2719	389	6,99	1975	333	5,93
KESKI-POHJANMAA	60	9	6,67	48	8	6
PÄIJÄT-HÄME	91	14	6,5	55	9	6,11
SATAKUNTA	132	19	6,95	96	15	6,4
VARSINAIS-SUOMI	225	31	7,26	168	26	6,46
KYMENLAAKSO	94	12	7,83	55	8	6,88
POHJANMAA	139	15	9,27	104	15	6,93
KANTA-HÄME	99	13	7,62	73	10	7,3
UUSIMAA	555	75	7,4	460	62	7,42
AHVENANMAA	23	1	23	22	1	22

4 Vuoden 2013 tilannekatsauksessa tarkastelu oli rajattu kunnalliseen järjestämiseen, ja tarkastelussa olivat mukana myös tuolloin ajankohtaiset suuralueet.

5. LUKIOVERKON JA LUKIOLAISTEN MÄÄRÄN KEHITYKSESTÄ 2011–2025

Vuonna 2011 Suomessa toimi 390 lukiota ja vuonna 2025 enää 334⁵. Tässä on siis vähennystä 56 lukiota eli -14,4 prosenttia. Lukiottomien kuntien määrä on samaan aikaan noussut vain kahdella (79 -> 81). Lukioiden määrä on vähentynyt neljällä kahdessa kunnassa, kolmella neljässä kunnassa, kahdella seitsemässä kunnassa, yhdellä 22 kunnassa ja pysynyt lukiottomat kunnat mukaan laskien ennallaan 273 kunnassa (eli 88,6 prosentissa kaikista kunnista). Lukioiden määrä ei siis ole lisääntynyt tarkasteluajankohtana yhdessäkään kunnassa. Taulukossa 23 on kuvattu, miten tarkasteluvuosien välillä kuntien tilanne lukiomäärien suhteen on muuttunut (tarkasteluajankohtana tapahtuneet kuntaliitokset on huomioitu).

TAULUKKO 23: LUKIOMÄÄRIEN MUUTOS KUNTATASOLLA

KUNNAT / LUKIOT	2011	2024	KUNNAT / LUKIOT	2011	2024
Lukiottomia kuntia	79	81	Kahdeksan lukiota	1	0
Yksi lukio	178	189	Yhdeksän lukiota	0	1
Kaksi lukiota	22	19	Kymmenen lukiota	2	1
Kolme lukiota	9	10	11 lukiota	0	1
Neljä lukiota	6	2	12 lukiota	1	0
Viisi lukiota	3	0	13 lukiota	1	0
Kuusi lukiota	2	1	18 lukiota	0	1
Seitsemän lukiota	2	2	20 lukiota	2	0

Suhteellisesti eniten on lisääntynyt yhden lukion kuntien määrä ja vähentynyt neljän lukion kuntien entuudestaanakin jo pieni joukko. Erityisesti Helsingin kaupungin kohdalla listauksessa eivät tule huomioiduksi taulukossa 1 listatut perus- ja lukioasteen oppilaitokset, joita pääkaupungin alueella toimii 22.

Lukiottomien kuntien keskimääräinen asukasmäärä on kasvanut vain hieman (taulukon 24 luvuissa ovat mukana kaikki kunnat, myös Ahvenanmaa). Yhden lukion kuntien keskimääräinen asukasluku on kasvanut hieman voimakkaammin ja 2–4 lukion kuntien osalta merkittävästi. Suuremman lukiomäärän kuntien osalta tarkastelujoukot ovat huomattavan pieniä.

TAULUKKO 24: LUKIOMÄÄRÄT VERRATTUNA ASUKASMÄÄRIIN

Asukaskeskiarvo			Asukaskeskiarvo		
Kunnan lukiomäärä	2011	2024	Kunnan lukiomäärä	2011	2024
Ei lukiota	2638	2731	8 lukiota	112919	ei kuntia
1 lukio	9379	10335	9 lukiota	ei kuntia	260180
2 lukiota	22014	32750	10 lukiota	129101	216152
3 lukiota	43958	62627	11 lukiota	ei kuntia	320931
4 lukiota	51974	73587	12 lukiota	188114	ei kuntia
5 lukiota	86121	ei kuntia	13 lukiota	252439	ei kuntia
6 lukiota	101728	251269	18 lukiota	ei kuntia	684018
7 lukiota	145284	165870	20 lukiota	595384	ei kuntia

5 Luvusta puuttuvat pääsääntöisesti taulukossa 1 esitetyt perus- ja lukioasteen oppilaitokset

Vuonna 2011 Suomessa oli keskimäärin 13 885 asukasta yhtä lukiota kohden, kun vuonna 2025 luku on jo huomattavasti suurempi eli 16 925 asukasta, kasvua tässä 17,96 prosenttia. Taulukossa 25 listattu 20 kuntaa, joissa asukasluvut vuosina 2011 ja 2025 yhtä lukiota kohden ovat pienimmät, ja vastaavasti 20 kuntaa, joissa vastaavat luvut ovat suurimmat.

TAULUKKO 25: KUNTIEN ASUKASMÄÄRÄT VERRATTUNA LUKIOMÄÄRIIN

2011	Asukkaita/lukio	2025	Asukkaita/lukio
Savukoski	1 156	Savukoski	964
Utsjoki	1 294	Utsjoki	1 137
Kinnula	1 816	Rautavaara	1 413
Rautavaara	1 848	Kinnula	1 492
Enontekiö	1 893	Enontekiö	1 762
Muonio	2 369	Vesanto	1 851
Vesanto	2 390	Pomarkku	1 931
Pomarkku	2 415	Kuhmoinen	2 038
Koski Tl	2 441	Koski Tl	2 186
Kuhmoinen	2 505	Evijärvi	2 272
Evijärvi	2 747	Tuusniemi	2 311
Kärsämäki	2 819	Muonio	2 313
Tuusniemi	2 820	Puolanka	2 345
Lapinjärvi	2 848	Sulkava	2 361
Sulkava	2 876	Kärsämäki	2 373
Perho	2 910	Konnevesi	2 441
Konnevesi	2 924	Utajärvi	2 466
Utajärvi	2 951	Hartola	2 482
Iisalmi	22 147	Vihti	28 799
Kemi	22 399	Espoo	29 176
Tornio	22 545	Ylöjärvi	33 704
Varkaus	22 606	Kangasala	33 951
Hyvinkää	22 764	Nokia	36 176
(Lahti)	23 467	Kajaani	36 433
Hollola	24 150	(Kaarina)	36 551
Porvoo	24 417	(Helsinki)	38 001
Raisio	24 559	Kerava	38 461
Vihti	28 581	Rauma	38 968
Vantaa	29 000	(Pori)	41 653
(Helsinki)	29 769	Vantaa	4 1878
Kangasala	29 891	Tuusula	42 225
Ylöjärvi	30 942	Järvenpää	46 871
Nokia	32 056	Hyvinkää	47 031
Kajaani	38 045	(Jyväskylä)	49 731
Järvenpää	38 966	(Lahti)	60 669
Rauma	39 820	(Lappeenranta)	73 327

Pienimmät asukasmäärät lukiota kohti olivat molempina tarkasteluvuosina odotetusti yhden lukion kunnissa. Suurimpien vertailulukujen osalta taas kuntien lukiomäärä vaihtelee merkittävästi enemmän. Näissä lukuihin liittyy myös tulkintakysymyksiä. Esimerkiksi suurimman vertailuluvun vuonna 2024 saaneessa Lappeenrannassa uusi Lappeenrannan lukio aloitti toimintansa 1. elokuuta 2024, ja toimii nyt kahdessa toimipisteessä, ja lisäksi kaupungissa toimii myös yksi perus- ja lukioasteen oppilaitos. Lisäksi listalla on myös sulkuihin merkittyinä muita kuntia, joissa toimii taulukossa 1 eriteltyjä perus- ja lukioasteen oppilaitoksia joko yksi tai useampia.

TAULUKKO 26: KUNNAT, JOISSA OPISKELIJAMÄÄRÄ PIENIN JA SUURIN LUKIOTA KOHDEN 2011 JA 2025

Opiskelijoita / lukio			
KUNTA	2011	KUNTA	2025
KOKO MAA	280	KOKO MAA	339
Savukoski	9	Enontekiö	12
Utsjoki	18	Heinävesi	15
Rautavaara	21	Savukoski	15
Kuhmoinen	27	Tuusniemi	24
Enontekiö	30	Utsjoki	24
Konnevesi	30	Puolanka	27
Virolahti	33	Ilomantsi	30
Sulkava	42	Rautavaara	30
Vieremä	42	Sulkava	30
Kinnula	45	Muonio	33
Muonio	45	Polvijärvi	33
Rautjärvi	45	Ylitornio	33
Heinävesi	48	Kolari	36
Kolari	48	Tervola	36
Rovaniemi	425	Sastamala	513
Raisio	432	Ylöjärvi	513
Espoo	446	Nokia	543
Iisalmi	450	Vihti	549
Maarianhamina	465	Riihimäki	555
Porvoo	477	Kerava	558
Hyvinkää	488	Kajaani	636
Mikkeli	505	Rauma	690
Forssa	522	Espoo	722
Vihti	528	Tuusula	732
Vantaa	588	Vantaa	760
Rauma	813	Mikkeli	831
Järvenpää	1077	Hyvinkää	1053
(Kajaani)	1575	Järvenpää	1116

Taulukosta 26 on "siivottu" pois kunnat, joissa vertailulukuun vaikuttavat perus- ja lukioasteen oppilaitokset (jotka monissa tapauksissa ovat yksityisiä oppilaitoksia). Vuoden 2011 vertailutiedoissa Kajaanin osalta korkean luvun selittää Kainuun maakuntakokeilu, eli lukuun sisältyy koko maakunnan lukiokoulutus.

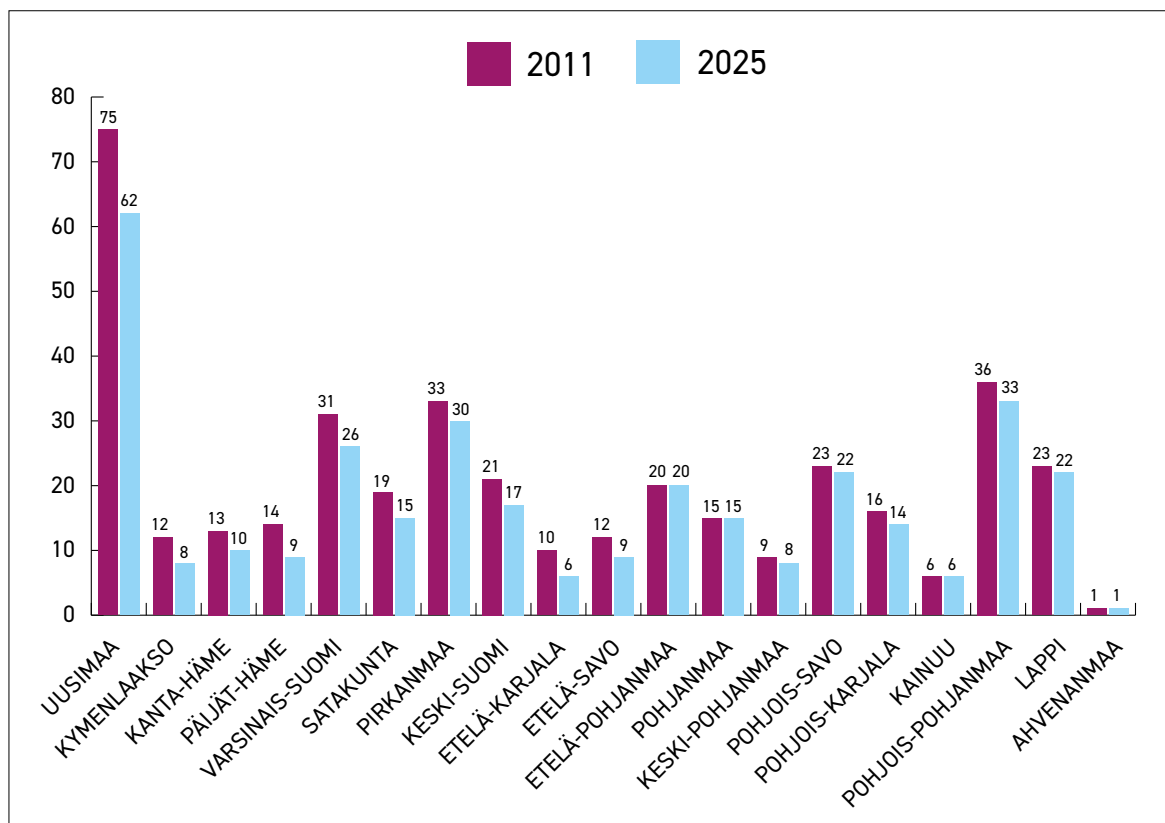
Vuonna 2011 koko maan keskiarvon (280 opiskelijaa/lukio) alitti 174 kuntaa ja vastaavasti ylitti 50 kuntaa. Vuonna 2025 tilanne on kääntynyt toisin päin, eli valtakunnallisen keskiarvon (339 opiskelijaa/lukio) alitti 179 kuntaa ja ylitti 44 kuntaa. Näissä luvuissa eivät ole mukana lukiottomat kunnat, joita vuonna 2011 oli 79 ja vuonna 2025 kaikkiaan 81. Taulukossa 27 esitetään kuntia, joissa tarkasteluvälillä keskimääräinen lukiokoko on pienentynyt eniten tai kasvanut eniten.

TAULUKKO 27: SUURIMMAT MUUTOKSET LUKIOIDEN OPISKELIJAMÄÄRÄN KESKIARVOON KUNNISSA VUOSINA 2011–2025

KUNTA	Muutos	%	KUNTA	Muutos	%
Heinävesi	-33	-68,75	Savonlinna	132	59,06
Enontekiö	-18	-60,00	Laukaa	105	61,40
Kajaani	-939	-59,62	Espoo	276	61,92
Tuusniemi	-30	-55,56	Jämsä	104	62,16
Kristiinankaupunki	-42	-52,83	Kerava	218	63,88
Lieksa	-87	-52,73	Mikkeli	326	64,55
Juuka	-48	-51,61	Kuortane	120	66,67
Sodankylä	-78	-50,98	Savukoski	6	66,67
Ylitornio	-33	-50,00	Liminka	147	76,56
Karstula	-51	-48,57	Kuhmoinen	21	77,78
Parkano	-36	-46,15	Kokkola	169	80,65
Pello	-33	-45,83	Raahe	158	82,68
Hämeenkyrö	-81	-44,26	Kouvola	186	88,28
Perho	-33	-44,00	Riihimäki	273	96,81
Siikajoki	-33	-42,31	Nurmes	49,5	100,00
Ilomantsi	-21	-41,18	Nurmijärvi	82	105,83
Kemijärvi	-42	-41,18	Janakkala	134	112,66
Kiuruvesi	-75	-40,98	Hyvinkää	566	116,00
Taivalkoski	-30	-40,00	Sastamala	377	277,21
Veteli	-33	-39,29	Tuusula	552	306,67

Esimerkiksi Tuusulan osalta lukua selventää kunnan lukioiden hallinnollinen yhdistäminen ja toimipistemallin käyttöön ottaminen. Muutoin keskimääräisen lukioiden opiskelijamäärän kasvua kunnissa selittää pitkälti niiden lukiomäärän väheneminen tarkasteluajankohtana. Keskiarvon laskua taas on tapahtunut kunnissa, joissa lukiomäärä on ennallaan (käytännössä yksi lukio) ja opiskelijamäärä on tarkasteluajankohtana laskenut merkittävästi.

KUVIO 3: LUKIOVERKON KEHITTYMINEN 2011–2024 MAAKUNNALLISESTI

Lukioverkko on tarkasteluajankohtana pienentynyt suhteellisesti eniten Etelä-Karjalassa (-40,0 %). Yli 30 prosentin supistuminen on tapahtunut myös Päijät-Hämeessä ja Kymenlaaksossa. Lukiomäärä ei ole kasvanut yhdessäkään maakunnassa, mutta säilynyt ennallaan Etelä-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Kainuussa ja Ahvenanmaalla (jossa yksi lukio).

TAULUKKO 28: KESKIMÄÄRÄISEN LUKIOKOON KEHITTYMINEN MAAKUNNITTAIN

MAAKUNTA	2011	2025	MAAKUNTA	2011	2025
LAPPI	156	128	KYMENLAAKSO	243	297
POHJOIS-KARJALA	181	157	KANTA-HÄME	237	307
ETELÄ-POHJANMAA	183	180	ETELÄ-SAVO	258	324
KESKI-POHJANMAA	153	196	ETELÄ-KARJALA	214	335
POHJANMAA	214	197	KOKO MAA	280	339
POHJOIS-SAVO	205	211	PIRKANMAA	294	372
SATAKUNTA	213	240	PÄIJÄT-HÄME	296	432
POHJOIS-POHJANMAA	228	287	AHVENANMAA	465	480
KESKI-SUOMI	228	290	UUSIMAA	490	665
VARSAIS-SUOMI	230	291			

Keskimääräinen opiskelijamäärä yhtä lukiota kohti on pienentynyt neljässä maakunnassa (Lappi, Pohjois-Karjala, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa) ja lisääntynyt muissa maakunnissa⁶. Suhteellisesti eniten määrä on pienentynyt Lapissa (-17,71 %) sekä Pohjois-Karjalassa (-13,10 %) ja suhteellisesti kasvanut eniten Etelä-Karjalassa (56,38 %) ja Päijät-Hämeessä (45,98 %), kun koko Suomessa määrä on kasvanut tarkasteluajankohtana 20,86 prosenttia.

TAULUKKO 29: LUKIOIDEN OPISKELIJAMÄÄRÄN KEHITYS MAAKUNNITTAIN 2011–2024

MAAKUNTA	2011	2025	%	MAAKUNTA	2011	2025	%
KAINUU	1575	1182	-24,95	ETELÄ-POHJANMAA	3663	3605	-1,58
POHJOIS-KARJALA	2892	2199	-23,96	KANTA-HÄME	3075	3073	-0,07
LAPPI	3579	2817	-21,29	KESKI-SUOMI	4788	4926	2,88
KYMENLAAKSO	2916	2379	-18,42	AHVENANMAA	465	480	3,23
SATAKUNTA	4050	3600	-11,11	KOKO MAA	109047	112818	3,46
POHJANMAA	3207	2952	-7,95	VARSINAIS-SUOMI	7131	7578	6,27
ETELÄ-KARJALA	2139	2007	-6,17	UUSIMAA	36729	41232	12,26
PÄIJÄT-HÄME	4143	3888	-6,15	KESKI-POHJANMAA	1377	1566	13,73
ETELÄ-SAVO	3096	2913	-5,91	PIRKANMAA	9703	11160	15,02
POHJOIS-SAVO	4719	4644	-1,59	POHJOIS-POHJANMAA	8208	9477	15,46

Maakunnista eniten lukioiden opiskelijamäärä on laskenut Kainuussa ja yli 20 prosentilla myös Pohjois-Karjalassa ja Lapissa. Kaikkiaan opiskelijamäärä on laskenut 11 maakunnassa, pysynyt Kanta-Hämeessä käytännössä ennallaan ja noussut seitsemässä maakunnassa. Valtakunnallisen keskiarvon eli 3,46 prosentin nousun on ylittänyt näistä maakunnista viisi, voimakkaimmin Pirkanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa.

Taulukon 31 osoittama asukasmäärä yhtä lukiota kohtaan on pienentynyt tarkasteluajankohtana vain kahdessa maakunnassa, säilynyt lähes samana Lapissa ja noussut muissa maakunnissa. Yli 30 prosenttia suhdeluku on noussut Päijät-Hämeessä ja Etelä-Karjalassa. Valtakunnallista nousua (17,96 prosenttia) vahvemmin suhdeluku on kasvanut seitsemässä maakunnassa.

TAULUKKO 30: ASUKASMÄÄRÄN JA LUKIOIDEN MÄÄRÄN VERTAILU MAAKUNNITTAIN

MAAKUNTA	2011	2024	%	MAAKUNTA	2011	2024	%
KAINUU	12 997	11 607	-11,98	SATAKUNTA	11 858	14 084	15,81
ETELÄ-POHJANMAA	9 934	9 496	-4,60	PIRKANMAA	15 007	18 180	17,45
LAPPI	7 971	8 007	0,45	KOKO MAA	13 885	16 925	17,96
POHJOIS-SAVO	11 021	11 310	2,56	KESKI-SUOMI	12 946	16 124	19,71
POHJANMAA	11 611	11 917	2,56	KANTA-HÄME	13 479	16 946	20,46
AHVENANMAA	28 354	30 654	7,50	VARSINAIS-SUOMI	15 072	19 032	20,81
POHJOIS-KARJALA	10 608	11 578	8,37	KYMENLAAKSO	1 4569	19 680	25,97
KESKI-POHJANMAA	7 609	8 465	10,11	UUSIMAA	2 0654	28 747	28,15
POHJOIS-POHJANMAA	11 144	12 677	12,09	PÄIJÄT-HÄME	1 4946	22 737	34,27
ETELÄ-SAVO	12 113	14 375	15,74	ETELÄ-KARJALA	13 253	20 847	36,43

6 Kainuu on jätetty tästä tarkastelusta pois aiemmin alueella olleen maakuntakoiteilun vuoksi

6. LAPSI- JA NUORISORIKKAUS KUNNISSA JA MAAKUNNISSA 2011, 2025 JA 2040 (ENNUSTE)

Vuoden 2013 tilannekatsauksen tavoin tässä luvussa on esitetty kuntien ja maakuntien 7–15-vuotiaiden (lapset, peruskouluikäiset) ja 16–18-vuotiaiden (nuoret, lukioikäiset) määrää suhteutettuina koko asukasmäärään. Näistä suhdeluvuista käytetään tässäkin raportissa termejä lapsirikkaus ja nuorisorikos ja vastaavasti lapsiköyhyys ja nuorisoköyhyys.

TAULUKKO 31: LAPSI- JA NUORISORIKKAUS KUNNISSA JA MAAKUNNISSA 2011, 2025 JA 2040

7-15 -vuotiaiden osuus koko asukasmäärästä					
	2011		2025		2040
KOKO MAA	9,79	KOKO MAA	9,80	KOKO MAA	7,69
Pelkosenniemi	4,83	Puumala	3,90	Luhanka	3,62
Kuhmoinen	6,31	Brändö	5,12	Puumala	3,67
Rautavaara	6,60	Kustavi	5,26	Rääkkylä	3,89
Puumala	6,74	Rääkkylä	5,37	Sysmä	4,16
Luhanka	6,86	Posio	5,46	Kuhmoinen	4,17
Taivassalo	6,86	Sysmä	5,54	Kustavi	4,21
Kolari	6,93	Kuhmoinen	5,84	Utsjoki	4,26
Kustavi	7,00	Salla	5,84	Vesanto	4,32
Salla	7,03	Kumlinge	5,86	Tuusniemi	4,35
Kaskinen	7,12	Hyrnsalmi	5,89	Tervo	4,39
Utsjoki	7,19	Pelkosenniemi	5,93	Parikkala	4,45
Hyrnsalmi	7,30	Ilomantsi	6,00	Posio	4,49
Ristijärvi	7,32	Hartola	6,04	Ilomantsi	4,60
Turku	7,33	Vårdö	6,10	Hartola	4,65
Parikkala	7,36	Juuka	6,18	Juuka	4,71
Lieksa	7,41	Padasjoki	6,20	Virolahti	4,78
Enontekiö	7,45	Savukoski	6,22	Hailuoto	4,89
Tampere	7,45	Rautavaara	6,37	Heinävesi	4,97
Hailuoto	7,47	Puolanka	6,40	Joutsa	4,98
Kemijärvi	7,47	Rautjärvi	6,52	Padasjoki	5,00
Lemland	13,55	Vesilahti	13,39	Geta	10,42
Tuusula	13,55	Ylivieska	13,48	Laukaa	10,48
Pyhäntä	13,64	Lempäälä	13,55	Muurame	10,49
Ranua	13,82	Laihia	13,65	Reisjärvi	10,50
Muurame	13,89	Pedersören kunta	13,89	Siikajoki	10,51
Kontiolahti	13,90	Ii	14,07	Kauniainen	10,52
Merijärvi	13,93	Siikajoki	14,11	Muhos	10,75
Nurmijärvi	14,41	Muurame	14,15	Vårdö	10,87
Pedersören kunta	14,42	Nivala	14,71	Lemland	11,18
Perho	14,54	Laukaa	14,88	Lumijoki	11,31
Kempele	14,54	Kempele	14,92	Uurainen	11,34
Vesilahti	14,74	Muhos	15,06	Kempele	11,51

7-15 -vuotiaiden osuus koko asukasmäärästä					
2011		2025		2040	
Rusko	14,80	Sievi	15,82	Perho	11,70
Muhos	14,81	Merijärvi	15,86	Merijärvi	12,22
Lumijoki	15,61	Uurainen	16,05	Pedersören kunta	12,66
Sievi	15,95	Luoto	16,71	Pyhäntä	13,05
Luoto	16,46	Perho	16,92	Tyrnävä	14,23
Pornainen	16,52	Lumijoki	17,03	Liminka	14,29
Tyrnävä	16,88	Tyrnävä	19,15	Sottunga	15,08
Liminka	18,86	Liminka	20,34	Luoto	16,26

Vuonna 2011 valtakunnallisen keskiarvon (9,79 prosenttia) alle jäi 148 kuntaa, ja sen ylitti 160 kuntaa. Vuonna 2025 valtakunnallinen keskiarvo nousi marginaalisesti (9,80 prosenttia), ja sen alle jäi lapsi-rikkaudessaan 162 kuntaa ja yläpuolelle 146 kuntaa. Valtakunnallista suhdelukua lapsiköyhempien kuntien määrä nousi siis jonkin verran. Vuoden 2040 ennusteessa valtakunnallinen keskiarvo laskisi 7,69 prosenttiin. Sen alle jäisi jo 189 kuntaa, ja sen ylittäisi enää 119 kuntaa. Alle viiden prosentin jäisi ennusteessa jo 19 kuntaa, ja toisaalta 10 prosentin osuuden ylittäisi enää 28 kuntaa, kun vuonna 2011 näin tapahtui 143 kunnan kohdalla ja vielä vuonna 2025 kaikkiaan 135 kunnan kohdalla.

TAULUKKO 32: LAPSIKRIKKAIMMAT JA -KÖYHIMMÄT MAAKUNNAT 2011, 2025 JA 2040 (ENNUSTE)⁷

	7-15v osuus väestöstä %			16-18v osuus väestöstä %		
	2011	2024	2040	2011	2024	2040
ETELÄ-SAVO	8,87	8,22	6,00	3,47	2,99	2,25
KYMENLAAKSO	9,28	8,61	6,22	3,65	3,06	2,25
ETELÄ-KARJALA	8,86	8,56	6,31	3,46	3,09	2,29
POHJOIS-KARJALA	9,26	8,94	6,70	3,59	3,04	2,40
KAINUU	9,15	9,19	6,95	3,83	3,31	2,55
PÄIJÄT-HÄME	9,43	9,10	6,99	3,71	3,38	2,57
SATAKUNTA	9,40	9,36	7,01	3,57	3,32	2,52
KANTA-HÄME	10,15	9,58	7,07	3,66	3,55	2,51
POHJOIS-SAVO	9,56	9,24	7,10	3,66	3,21	2,48
KESKI-SUOMI	9,78	9,90	7,26	3,65	3,52	2,54
VARSINAIS-SUOMI	9,50	9,20	7,30	3,52	3,16	2,49
PIRKANMAA	9,43	9,50	7,38	3,46	3,39	2,51
LAPPI	9,47	9,55	7,42	3,73	3,25	2,56
ETELÄ-POHJANMAA	10,46	10,63	7,68	3,85	3,67	2,72
KOKO MAA	16,78	9,80	7,69	3,65	3,41	2,66
AHVENANMAA	10,01	10,36	8,30	3,73	3,43	2,96
UUSIMAA	9,78	9,97	8,35	3,58	3,40	2,85
POHJOIS-POHJANMAA	11,68	11,76	8,58	4,12	4,16	2,88
POHJANMAA	10,16	10,70	8,83	3,86	3,62	3,05
KESKI-POHJANMAA	11,00	12,00	8,93	4,18	3,98	3,14

7 Taulukko on lajiteltu vuoden 2040 ennusteen 7-15-vuotiaiden osuuden mukaisesti

7–15-vuotiaiden osalta vuonna 2011 valtakunnallisen lapsirikkauden keskiarvon ylitti kuusi maakuntaa ja alitti 13. Vuonna 2025 valtakunnallisen keskiarvon ylitti seitsemän maakuntaa ja alitti 12. Vuoden 2040 ennusteessa valtakunnallisen keskiarvon ylittäisi enää viisi maakuntaa ja alittaisi 14. Vastaavasti 16–18-vuotiaiden kohdalla vuonna 2011 valtakunnallisen nuorisorikkauden keskiarvon ylitti 12 maakuntaa ja alitti yhdeksän, vuonna 2025 ylittäjiä on enää seitsemän ja alittajia 12, ja vuoden 2040 ennusteessa ylittäjiä olisi enää kuusi ja alittajia 13.

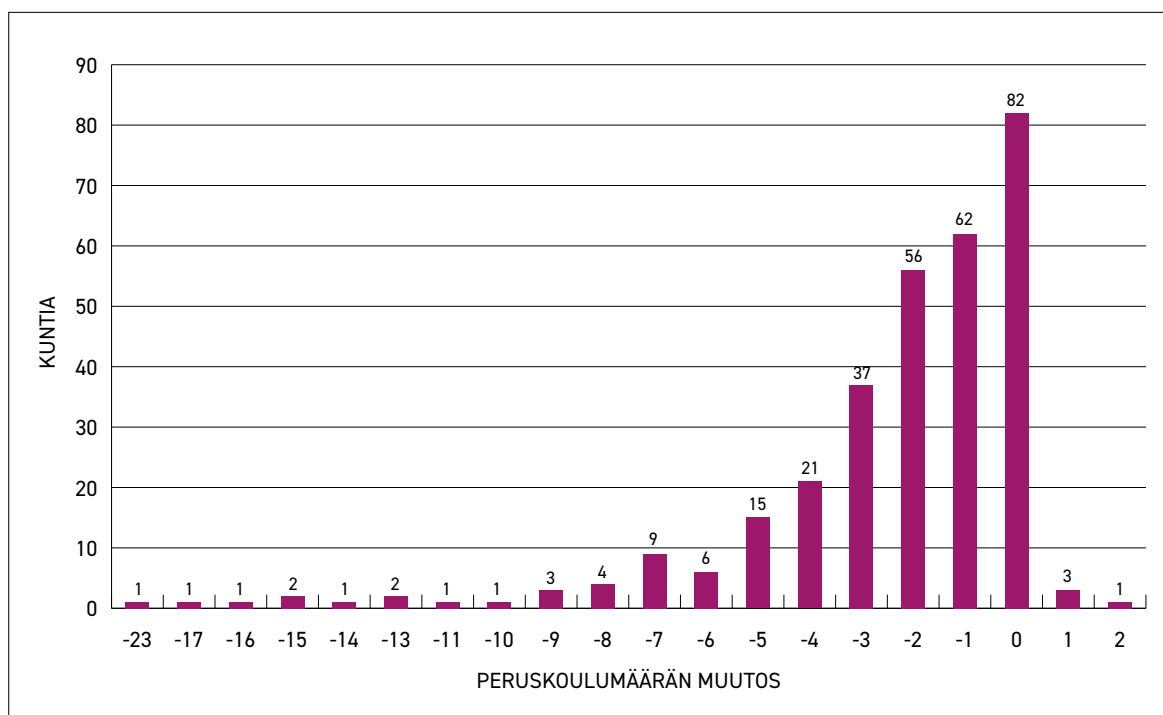
7. OPPILAITOSVERKON TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tässä raportissa ei tehdä yksityiskohtaista matemaattista ennustetta peruskoulu- ja lukioverkkojen tulevasta kehityksestä. Tällainen tarkastelu tehtiin Opetushallituksen edellisessä vastaavassa tarkastelussa vuonna 2020 (Perusopetuksen ja kouluverkon tulevaisuudennäkymiä, Nyyssölä & Kumpulainen). Tällöin rakennettiin kolme skenaariota, jossa jyrkimmässä peruskoulujen määrä olisi vuonna 2040 noin 1 300, toisessa skenaariossa noin 1 500 ja kolmannessa maltillisimmassa skenaariossa noin 1 800.

Tässä raportissa eli tarkasteluväliä 2011–2024 peilaten lineaarisen kehityksen jatkuessa jopa edellä mainittu jyrkin skenaario voisi olla mahdollinen. Koska kunkin koulun ja oppilaitoksen tulevaisuus on lukuisien eri koulutuksen järjestäjien harkinta- ja päätäntävällässä, on tällaisten lineaaristen ennusteiden toteutuminen kuitenkin hyvin epätodennäköistä.

Peruskoulujen suhteen on oletettavaa, että yhden peruskoulun kuntien määrä lisääntyy edelleen. Tällä hetkellä näitä kuntia on jo yli neljännes kaikista kunnista. On myös oletettavaa, että nämä kunnat pyrkivät pitämään kiinni ainoasta peruskoulustaan. Kuntaliitosten määrä on vähentynyt viime vuosina merkittävästi, ja hyvinvointialueiden muodostaminen vuoden 2023 alussa on myös vähentänyt painetta kuntaliitoshankkeille. Samaan aikaan koulutuksen järjestämisestä on hallinto-uudistuksen myötä tullut uusimuotoisten kuntien merkittävin toimiala sosiaali- ja terveystalveluiden siirryttyä hyvinvointialueiden tehtäväksi.

KUVIO 4: PERUSKOULUMÄÄRIEN MUUTOKSET 2011–2024 KUNTARYHMITÄIN

Korkeintaan viiden peruskoulun kuntia on jo 205 eli kaksi kolmannesta kunnista. Korkeintaan kymmenen peruskoulun kuntien osuus on jo 84,4 prosenttia kaikista kunnista. Näissä kunnissa peruskouluikäisten määrän ennustettu väheneminen on voimakkaampaa kuin suuremmissa kaupungeissa. Onkin oletettavaa, että peruskouluverkko tulee vielä merkittävästikin tiivistymään nykyisestä. Etenkin, kun näiden ikäluokkien ennustetaan kasvavan vuoteen 2040 mennessä vain kahdeksassa kunnassa ja muissa kunnissa kehitys ennustetaan laskusuuntaiseksi.

Mikäli yhden peruskoulun kuntien tilanne säilyisi ennallaan ja muissa kuntaryhmissä tapahtuisi kahden peruskoulun vähenemä kuntaa kohden vuoteen 2040 mennessä⁸, olisi tällöin peruskoulujen määrä noin 1 560, missä olisi vielä noin 21 prosenttia laskua nykytilanteeseen verrattuna. Tätä skenaariota on perusteltu yllä kuviossa 4.

Keskimäärin kunnat ovat tarkasteluajankohtana 2011–24 lakkauttaneet 2,41 peruskoulua, mutta kuten kuvio osoittaa, on hajonta tässä ollut suurta (keskihajonta 3,12). Tyyppiarvo eli moodi on nolla ja mediaaniarvo on -2. Skenaario noin kahden koulun lakkautusolettamasta vuoteen 2040 mennessä kuntien osalta perustuu ainoastaan tähän melko yksinkertaiseen olettamaan, eikä siinä ole otettu huomioon mitään paikallisia tai alueellisia erityispiirteitä.

Kuten aiemmin luvussa 6 on todettu, lukioverkon osalta tarkasteluajankohtana 2011–2024 kaksi kuntaa lakkautti neljä lukiota, neljä kuntaa kolme lukiota, seitsemän kuntaa lakkautti kaksi lukiota, 22 kuntaa yhden lukion ja ylivoimainen enemmistö eli 273 ei tehnyt muutoksia lukioverkkoonsa (näiden joukossa myös noin 80 lukiotonta kuntaa). Mikäli lukiomäärän kehitys jatkuisi lineaarisena, olisi maassamme vuonna 2040 noin 280 lukiota.

Tässä raportissa aiemmin esitettyjen väestöennusteiden valossa on oletettavaa, että nyt lukiottomat kunnat eivät tulisi enää perustamaan uusia lukioita. Samoin on oletettavaa, että yhden lukion kunnat haluavat pitää kiinni lukiostaan. Näitä 0–1 lukion kuntia on vuonna 2025 kaikkiaan 87,7 prosenttia kaikista kunnista, ja niissä sijaitsee yli puolet eli 56,8 prosenttia maamme kaikista lukioista.

Niissä kunnissa, joissa on enemmän kuin yksi lukio, sijaitsee maamme lukioista tällä hetkellä 106. Näistäkin lähes kaksi kolmasosaa eli 68 lukiota sijaitsee maamme suurimmissa kaupungeissa eli Vantaalla, Turussa, Kuopiossa, Tampereella, Oulussa, Espoossa ja Helsingissä.

Kun samaan aikaan 16–18-vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan vuoteen 2040 mennessä yli 17 prosentilla, on oletettavaa, että lukioverkkokin tulee edelleen tiivistymään. Tätä tiivistymistä on jo tapahtunut myös hallinnollisin ratkaisuin, joissa aiemmat lukiot toimivat yhden uuden lukion alla toimipisteinä. Myös koulutuspoliittiset ratkaisut, jotka edistävät kuntien välisen yhteistyön voimistumista lukiokoulutuksen järjestämisessä, saattavat vaikuttaa lukioverkon muotoutumiseen tulevaisuudessa.

8 Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että kahden peruskoulun kunnista tulisi yhden peruskoulun kuntia, ja tästä eteenpäin kuntien peruskoulumäärä vähenisi kahdella (3 -> 1, 4 -> 2, 5 -> 3 ja niin edelleen).

8. LOPUKSI

Vuoden 2013 tilannekatsaus päättyi seuraavaan kappaleeseen:

"Perusopetus mielletään yleisesti erääksi keskeisimmistä peruspalveluista. Lukiokoulutusta pidetään niin ikään tärkeänä peruspalveluna, ja sillä on merkittävää vaikutusta paikallisidentiteetin ja kuntien yleisen vireyden kannalta. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tasa-arvoiset saatavuudet ovat suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan perusarvoja, joista on pidettävä kiinni myös tulevaisuudessa."

Tämän suhteen mikään ei ole muuttunut noin 12 vuodessa. Kuten raportissa on aiemmin todettu, kuntien asema perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjänä näyttäisi monien aiemmin ennakoitujen kehityssuuntien vastaisesti vahvistuneen, vaikkakin sekä peruskoulu- että lukioverkot ovat edelleen jatkaneet keskittymistään. Kaikki kunnat järjestävät edelleen perusopetusta, ja suurin osa niistä edelleen myös lukiokoulutusta. Vaihtoehtoiset koulutuksen järjestämismallit, esimerkiksi kuntien väliset yhteistyön muodot tai alueelliset ratkaisut, eivät ole yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta ainakaan vielä laajamittaisesti tulleet todellisuudeksi.

Tässä raportissa on tilastollisen analyysin perusteella tehty päätelmiä siitä, että peruskoulu- ja lukioverkon tiivistyminen jatkunee Suomessa myös lähitulevaisuudessa. Yhä useammissa kunnissa lähestytään kuitenkin saturaatiopistettä siinä, kuinka paljon koulutusta pystytään enää keskittämään. Yhden peruskoulun ja lukion kunnalla ei ole enää keskittämistävaraa, ellei sitten haluta lähteä etsimään koulutuksen järjestämiselle laajempia tai kokonaan erilaisia hartioita. Kuten edellä on todettu, esimerkkejä tällaisesta ei juuri ole.

Kuntatalouden haasteiden keskellä ja toisaalta erittäin matalan syntyvyyden olosuhteissa on selvää, että koulu- ja oppilaitosverkon tulevaisuutta nostetaan jatkossakin esiin osana erilaisia tuottavuus-, tervehdyttämis- ja säästöprosesseja. Päätöksentekijöiden punnittavana samaan aikaan on kuitenkin myös kunnan elinvoimaisuuteen ja tulevaisuuteen liittyviä kysymyksiä. Koulu keskellä kylää on edelleen monille suomalaisille keskeinen arvo, josta halutaan pitää kiinni.

LÄHTEET

Honkasalo R.: Muuttuvat kunnat koulutuksen järjestäjinä. Nykytilanne ja avoin tulevaisuus. Tilannekatsaus – Tammikuu 2013, Opetushallitus, Helsinki, Muistiot 2013:1, ISBN 978-952-13-5388-8, ISSN 1798-890X (verkkojulkaisu)

Honkasalo, R. & Nyyssölä, K. (2012): Koulutuksen järjestäminen kohti 2020-lukua. Kuntarakenteen, oppilaitosverkoston ja ohjauksen nykytilanne ja kehitysnäkymät. Tilannekatsaus – huhtikuu 2012. Muistiot 2012:2. Opetushallitus, Helsinki.

Nyyssölä, K. & Kumpulainen, T. (2020): Perusopetuksen ja kouluverkon tulevaisuudennäkymiä. Raportit ja selvitykset 2020:25. Opetushallitus, Helsinki.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste [verkkojulkaisu]. ISSN=1798-5137. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: enimmäkseen heinäkuussa 2025]. Saantitapa: <https://stat.fi/til/vaenn/>

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: enimmäkseen heinäkuussa 2025]. Saantitapa: <https://stat.fi/tilasto/vaerak>

Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu: Useita eri raportteja. [viitattu: enimmäkseen heinäkuussa 2025]. Saantitapa: vipunen.fi

Kuntien www-sivut

LIITTEET

LIITE 1: PERUSKOULUJEN OPPILAAT JA PERUSKOULUT MAAKUNNITTAIN SEKÄ KUNNITTAIN 2011 JA 2024

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
KOKO MAA	527961	551529	23568	4,46	2719	1975	-744	-27,36
UUSIMAA	149316	173301	23985	16,06	555	460	-95	-17,12
Askola	696	651	-45	-6,47	6	5	-1	-16,67
Espoo	26028	33522	7494	28,79	90	81	-9	-10,00
Hanko	855	630	-225	-26,32	8	8	0	0,00
Helsinki	44871	57843	12972	28,91	117	100	-17	-14,53
Hyvinkää	4710	4530	-180	-3,82	17	15	-2	-11,76
Inkoo	423	315	-108	-25,53	4	4	0	0,00
Järvenpää	4077	4860	783	19,21	13	10	-3	-23,08
Karkkila	921	906	-15	-1,63	5	4	-1	-20,00
Kauniainen	1317	1434	117	8,88	4	2	-2	-50,00
Kerava	3273	3711	438	13,38	10	10	0	0,00
Kirkkonummi	4869	4830	-39	-0,80	19	13	-6	-31,58
Lapinjärvi	354	147	-207	-58,47	5	2	-3	-60,00
Lohja	5574	5058	-516	-9,26	35	20	-15	-42,86
Loviisa	1482	1386	-96	-6,48	16	12	-4	-25,00
Myrskylä	114	111	-3	-2,63	1	1	0	0,00
Mäntsälä	2664	2535	-129	-4,84	17	12	-5	-29,41
Nurmijärvi	5754	5679	-75	-1,30	23	20	-3	-13,04
Pornainen	813	621	-192	-23,62	6	3	-3	-50,00
Porvoo	5424	5619	195	3,60	29	24	-5	-17,24
Pukkila	153	126	-27	-17,65	2	1	-1	-50,00
Raasepori	2868	2517	-351	-12,24	20	18	-2	-10,00
Sipoo	2466	2589	123	4,99	16	15	-1	-6,25
Siuntio	702	615	-87	-12,39	3	2	-1	-33,33
Tuusula	5073	5067	-6	-0,12	20	18	-2	-10,00
Vantaa	20322	24555	4233	20,83	53	45	-8	-15,09
Vihti	3513	3444	-69	-1,96	16	15	-1	-6,25
KYMENLAAKSO	16281	13845	-2436	-14,96	94	55	-39	-41,49
Hamina	1950	1707	-243	-12,46	14	8	-6	-42,86
Kotka	5022	4365	-657	-13,08	22	15	-7	-31,82
Kouvola	8256	6870	-1386	-16,79	47	24	-23	-48,94
Miehikkälä	201	120	-81	-40,30	4	1	-3	-75,00
Pyhtää	546	540	-6	-1,10	4	4	0	0,00
Virolahti	306	243	-63	-20,59	3	3	0	0,00
KANTA-HÄME	17394	16386	-1008	-5,80	99	73	-26	-26,26
Forssa	1560	1269	-291	-18,65	8	6	-2	-25,00

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Hattula	1101	1071	-30	-2,72	7	6	-1	-14,29
Hausjärvi	1014	882	-132	-13,02	6	4	-2	-33,33
Humppila	279	183	-96	-34,41	2	1	-1	-50,00
Hämeenlinna	5943	6336	393	6,61	28	21	-7	-25,00
Janakkala	2001	1710	-291	-14,54	12	11	-1	-8,33
Jokioinen	717	507	-210	-29,29	5	2	-3	-60,00
Loppi	1038	831	-207	-19,94	8	6	-2	-25,00
Riihimäki	2817	2880	63	2,24	11	10	-1	-9,09
Tammela	687	531	-156	-22,71	8	5	-3	-37,50
Ypäjä	237	186	-51	-21,52	4	1	-3	-75,00
PÄIJÄT-HÄME	19887	19110	-777	-3,91	91	55	-36	-39,56
Asikkala	852	774	-78	-9,15	6	3	-3	-50,00
Hartola	273	132	-141	-51,65	1	1	0	0,00
Heinola	1794	1326	-468	-26,09	9	5	-4	-44,44
Hollola	2631	2412	-219	-8,32	12	9	-3	-25,00
Iitti	666	633	-33	-4,95	6	4	-2	-33,33
Kärkölä	492	354	-138	-28,05	4	1	-3	-75,00
Lahti	10752	11352	600	5,58	35	21	-14	-40,00
Orimattila	1761	1767	6	0,34	14	9	-5	-35,71
Padasjoki	297	168	-129	-43,43	1	1	0	0,00
Sysmä	369	192	-177	-47,97	3	1	-2	-66,67
VARSINAIS-SUOMI	44436	45471	1035	2,33	225	168	-57	-25,33
Aura	483	477	-6	-1,24	2	2	0	0,00
Kaarina	3468	4077	609	17,56	11	10	-1	-9,09
Kemiönsaari	672	537	-135	-20,09	7	7	0	0,00
Koski Tl	321	291	-30	-9,35	2	2	0	0,00
Kustavi	33	33	0	0,00	1	1	0	0,00
Laitila	897	978	81	9,03	8	3	-5	-62,50
Lieto	2412	2598	186	7,71	9	8	-1	-11,11
Loimaa	1647	1380	-267	-16,21	15	8	-7	-46,67
Marttila	126	147	21	16,67	1	1	0	0,00
Masku	1278	1221	-57	-4,46	6	6	0	0,00
Mynämäki	906	753	-153	-16,89	8	5	-3	-37,50
Naantali	2016	1965	-51	-2,53	10	9	-1	-10,00
Nousiainen	606	600	-6	-0,99	5	3	-2	-40,00
Oripää	135	90	-45	-33,33	1	1	0	0,00
Paimio	1194	1431	237	19,85	4	4	0	0,00
Parainen	1695	1557	-138	-8,14	16	14	-2	-12,50
Pyhäranta	147	129	-18	-12,24	3	3	0	0,00
Pöytyä	921	1038	117	12,70	10	3	-7	-70,00
Raisio	2454	2394	-60	-2,44	10	7	-3	-30,00
Rusko	849	825	-24	-2,83	4	3	-1	-25,00
Salo	5610	4692	-918	-16,36	35	25	-10	-28,57
Sauvo	312	327	15	4,81	1	1	0	0,00
Somero	930	804	-126	-13,55	9	5	-4	-44,44

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Taivassalo	147	168	21	14,29	2	1	-1	-50,00
Turku	13551	15381	1830	13,50	36	29	-7	-19,44
Uusikaupunki	1407	1365	-42	-2,99	6	6	0	0,00
Vehmaa	219	213	-6	-2,74	3	1	-2	-66,67
SATAKUNTA	21465	20127	-1338	-6,23	132	96	-36	-27,27
Eura	1272	1182	-90	-7,08	9	7	-2	-22,22
Eurajoki	981	1044	63	6,42	9	8	-1	-11,11
Harjavalta	717	609	-108	-15,06	3	3	0	0,00
Huittinen	999	912	-87	-8,71	6	5	-1	-16,67
Jämijärvi	231	177	-54	-23,38	4	1	-3	-75,00
Kankaanpää	1356	1191	-165	-12,17	11	8	-3	-27,27
Karvia	243	195	-48	-19,75	5	1	-4	-80,00
Kokemäki	747	576	-171	-22,89	7	2	-5	-71,43
Merikarvia	270	300	30	11,11	2	2	0	0,00
Nakkila	621	510	-111	-17,87	7	4	-3	-42,86
Pomarkku	246	183	-63	-25,61	3	2	-1	-33,33
Pori	7746	7551	-195	-2,52	32	24	-8	-25,00
Rauma	3696	3552	-144	-3,90	18	16	-2	-11,11
Siikainen	177	105	-72	-40,68	2	1	-1	-50,00
Säkylä	675	591	-84	-12,44	5	5	0	0,00
Ulvila	1488	1449	-39	-2,62	9	7	-2	-22,22
PIRKANMAA	47214	52122	4908	10,40	214	147	-67	-31,31
Akaa	1884	1767	-117	-6,21	10	7	-3	-30,00
Hämeenkyrö	1224	1161	-63	-5,15	9	5	-4	-44,44
Ikaalinen	654	687	33	5,05	7	5	-2	-28,57
Juupajoki	213	192	-21	-9,86	2	2	0	0,00
Kangasala	3426	3897	471	13,75	16	10	-6	-37,50
Kihniö	183	156	-27	-14,75	1	1	0	0,00
Kuhmoinen	159	117	-42	-26,42	2	1	-1	-50,00
Lempäälä	2637	3417	780	29,58	11	13	2	18,18
Mänttä-Vilppula	1026	759	-267	-26,02	6	4	-2	-33,33
Nokia	3462	4188	726	20,97	14	10	-4	-28,57
Orivesi	936	834	-102	-10,90	8	4	-4	-50,00
Parkano	648	552	-96	-14,81	3	1	-2	-66,67
Pirkkala	2064	2601	537	26,02	7	6	-1	-14,29
Punkalaidun	315	231	-84	-26,67	4	3	-1	-25,00
Pälkäne	963	798	-165	-17,13	9	4	-5	-55,56
Ruovesi	459	297	-162	-35,29	5	3	-2	-40,00
Sastamala	2601	2238	-363	-13,96	19	14	-5	-26,32
Tampere	16635	20097	3462	20,81	38	30	-8	-21,05
Urjala	444	405	-39	-8,78	6	2	-4	-66,67
Valkeakoski	2037	2163	126	6,19	12	4	-8	-66,67
Vesilahti	657	612	-45	-6,85	5	3	-2	-40,00
Virrat	642	516	-126	-19,63	7	4	-3	-42,86
Ylöjärvi	3945	4437	492	12,47	13	11	-2	-15,38

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
KESKI-SUOMI	26970	27723	753	2,79	144	94	-50	-34,72
Hankasalmi	525	462	-63	-12,00	4	3	-1	-25,00
Joutsa	387	285	-102	-26,36	4	2	-2	-50,00
Jyväskylä	12216	14046	1830	14,98	45	29	-16	-35,56
Jämsä	2232	1668	-564	-25,27	10	7	-3	-30,00
Kannonkoski	153	102	-51	-33,33	1	1	0	0,00
Karstula	435	315	-120	-27,59	3	1	-2	-66,67
Keuruu	954	849	-105	-11,01	7	5	-2	-28,57
Kinnula	219	180	-39	-17,81	3	2	-1	-33,33
Kivijärvi	117	75	-42	-35,90	1	1	0	0,00
Konnevesi	285	228	-57	-20,00	4	2	-2	-50,00
Kyyjärvi	144	138	-6	-4,17	1	1	0	0,00
Laukaa	2340	2868	528	22,56	14	10	-4	-28,57
Luhanka	60	39	-21	-35,00	2	1	-1	-50,00
Multia	183	126	-57	-31,15	2	1	-1	-50,00
Muurame	1293	1509	216	16,71	5	4	-1	-20,00
Petäjävesi	465	462	-3	-0,65	4	3	-1	-25,00
Pihtipudas	459	363	-96	-20,92	4	2	-2	-50,00
Saarijärvi	975	816	-159	-16,31	9	3	-6	-66,67
Toivakka	240	321	81	33,75	2	2	0	0,00
Uurainen	465	600	135	29,03	4	4	0	0,00
Viitasaari	642	432	-210	-32,71	4	3	-1	-25,00
Äänekoski	2181	1839	-342	-15,68	11	7	-4	-36,36
ETELÄ-KARJALA	11958	10929	-1029	-8,61	61	34	-27	-44,26
Imatra	2250	1869	-381	-16,93	7	3	-4	-57,14
Lappeenranta	6819	6756	-63	-0,92	33	18	-15	-45,45
Lemi	315	342	27	8,57	2	2	0	0,00
Luumäki	462	357	-105	-22,73	4	2	-2	-50,00
Parikkala	384	300	-84	-21,88	3	2	-1	-33,33
Rautjärvi	321	198	-123	-38,32	3	1	-2	-66,67
Ruokolahti	504	405	-99	-19,64	4	1	-3	-75,00
Savitaipale	345	258	-87	-25,22	2	2	0	0,00
Taipalsaari	558	444	-114	-20,43	3	3	0	0,00
ETELÄ-SAVO	12963	10653	-2310	-17,82	95	47	-48	-50,53
Enonkoski	141	147	6	4,26	1	1	0	0,00
Hirvensalmi	228	126	-102	-44,74	4	2	-2	-50,00
Juva	633	435	-198	-31,28	7	3	-4	-57,14
Kangasniemi	444	390	-54	-12,16	7	4	-3	-42,86
Mikkeli	5154	4665	-489	-9,49	28	15	-13	-46,43
Mäntyharju	726	531	-195	-26,86	7	2	-5	-71,43
Pieksämäki	1704	1386	-318	-18,66	12	6	-6	-50,00
Puumala	144	81	-63	-43,75	1	1	0	0,00
Rantasalmi	336	264	-72	-21,43	5	1	-4	-80,00
Savonlinna	3174	2481	-693	-21,83	20	11	-9	-45,00

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Sulkava	279	147	-132	-47,31	3	1	-2	-66,67
ETELÄ-POHJANMAA	20886	20514	-372	-1,78	171	118	-53	-30,99
Alajärvi	1230	1020	-210	-17,07	12	7	-5	-41,67
Alavus	1335	1188	-147	-11,01	13	10	-3	-23,08
Evijärvi	279	255	-24	-8,60	4	3	-1	-25,00
Ilmajoki	1374	1524	150	10,92	13	12	-1	-7,69
Isojoki	231	144	-87	-37,66	1	1	0	0,00
Isokyrö	522	531	9	1,72	4	4	0	0,00
Karjoki	63	66	3	4,76	2	1	-1	-50,00
Kauhajoki	1446	1314	-132	-9,13	11	8	-3	-27,27
Kauhava	1842	1530	-312	-16,94	19	6	-13	-68,42
Kuortane	375	339	-36	-9,60	5	3	-2	-40,00
Kurikka	2229	2010	-219	-9,83	17	13	-4	-23,53
Lappajärvi	273	258	-15	-5,49	4	1	-3	-75,00
Lapua	1620	1689	69	4,26	13	12	-1	-7,69
Seinäjoki	6207	7173	966	15,56	33	29	-4	-12,12
Soini	273	237	-36	-13,19	2	1	-1	-50,00
Teuva	624	465	-159	-25,48	9	3	-6	-66,67
Vimpeli	339	279	-60	-17,70	4	2	-2	-50,00
Ähtäri	624	492	-132	-21,15	5	2	-3	-60,00
POHJANMAA	17640	19059	1419	8,04	139	104	-35	-25,18
Kaskinen	93	72	-21	-22,58	2	2	0	0,00
Korsnäs	129	135	6	4,65	3	3	0	0,00
Kristiinankaupunki	609	588	-21	-3,45	9	6	-3	-33,33
Kruunupyä	714	651	-63	-8,82	9	4	-5	-55,56
Laihia	825	1068	243	29,45	6	7	1	16,67
Luoto	771	969	198	25,68	5	5	0	0,00
Maalahti	582	603	21	3,61	6	6	0	0,00
Mustasaari	2055	2508	453	22,04	17	10	-7	-41,18
Närpiö	774	969	195	25,19	8	8	0	0,00
Pedersören kunta	1536	1566	30	1,95	14	12	-2	-14,29
Pietarsaari	2088	1920	-168	-8,05	11	8	-3	-27,27
Uusikaarlepyy	720	891	171	23,75	10	5	-5	-50,00
Vaasa	6066	6420	354	5,84	27	20	-7	-25,93
Vöyri	678	699	21	3,10	12	8	-4	-33,33
KESKI-POHJANMAA	7575	8193	618	8,16	60	48	-12	-20,00
Halsua	141	93	-48	-34,04	4	1	-3	-75,00
Kannus	714	636	-78	-10,92	6	4	-2	-33,33
Kaustinen	450	546	96	21,33	5	4	-1	-20,00
Kokkola	5019	5721	702	13,99	30	25	-5	-16,67
Lestijärvi	81	66	-15	-18,52	2	2	0	0,00
Perho	426	447	21	4,93	4	3	-1	-25,00
Toholampi	444	378	-66	-14,86	5	5	0	0,00
Veteli	300	306	6	2,00	4	4	0	0,00

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
POHJOIS-SAVO	24237	23187	-1050	-4,33	133	104	-29	-21,80
Iisalmi	2025	2061	36	1,78	12	11	-1	-8,33
Joroinen	543	408	-135	-24,86	6	2	-4	-66,67
Kaavi	204	129	-75	-36,76	4	1	-3	-75,00
Keitele	207	144	-63	-30,43	1	1	0	0,00
Kiuruvesi	909	714	-195	-21,45	6	6	0	0,00
Kuopio	10401	11154	753	7,24	47	36	-11	-23,40
Lapinlahti	1041	957	-84	-8,07	6	6	0	0,00
Leppävirta	1032	783	-249	-24,13	8	6	-2	-25,00
Pielavesi	483	357	-126	-26,09	3	3	0	0,00
Rautalampi	312	246	-66	-21,15	2	2	0	0,00
Rautavaara	138	117	-21	-15,22	1	1	0	0,00
Siilinjärvi	2721	2790	69	2,54	10	10	0	0,00
Sonkajärvi	435	309	-126	-28,97	3	2	-1	-33,33
Suonenjoki	729	660	-69	-9,47	5	4	-1	-20,00
Tervo	144	81	-63	-43,75	1	1	0	0,00
Tuusniemi	270	231	-39	-14,44	3	1	-2	-66,67
Varkaus	2022	1545	-477	-23,59	9	6	-3	-33,33
Vesanto	210	153	-57	-27,14	2	1	-1	-50,00
Vieremä	411	348	-63	-15,33	4	4	0	0,00
POHJOIS-KARJALA	15543	14277	-1266	-8,15	89	62	-27	-30,34
Heinävesi	327	219	-108	-33,03	3	3	0	0,00
Ilomantsi	450	270	-180	-40,00	4	1	-3	-75,00
Joensuu	6399	6438	39	0,61	28	26	-2	-7,14
Juuka	471	258	-213	-45,22	5	1	-4	-80,00
Kitee	1071	711	-360	-33,61	6	3	-3	-50,00
Kontiolahti	1917	2049	132	6,89	11	10	-1	-9,09
Lieksa	909	726	-183	-20,13	7	4	-3	-42,86
Liperi	1380	1446	66	4,78	9	6	-3	-33,33
Nurmes	867	705	-162	-18,69	4	3	-1	-25,00
Outokumpu	606	591	-15	-2,48	1	1	0	0,00
Polvijärvi	462	363	-99	-21,43	6	1	-5	-83,33
Rääkkylä	207	114	-93	-44,93	1	1	0	0,00
Tohmajärvi	477	387	-90	-18,87	4	2	-2	-50,00
KAINUU	7140	6417	-723	-10,13	43	29	-14	-32,56
Hyrynsalmi	201	126	-75	-37,31	3	1	-2	-66,67
Kajaani	3645	3687	42	1,15	13	12	-1	-7,69
Kuhmo	750	555	-195	-26,00	5	3	-2	-40,00
Paltamo	366	267	-99	-27,05	3	2	-1	-33,33
Puolanka	252	156	-96	-38,10	2	1	-1	-50,00
Ristijärvi	111	87	-24	-21,62	1	1	0	0,00
Sotkamo	1038	1038	0	0,00	9	7	-2	-22,22
Suomussalmi	777	501	-276	-35,52	7	2	-5	-71,43

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
POHJOIS-POHJANMAA	47046	50151	3105	6,60	226	172	-54	-23,89
Alavieska	360	330	-30	-8,33	1	1	0	0,00
Haapajärvi	990	768	-222	-22,42	7	5	-2	-28,57
Haapavesi	981	858	-123	-12,54	7	6	-1	-14,29
Hailuoto	75	81	6	8,00	1	1	0	0,00
Ii	1329	1416	87	6,55	10	8	-2	-20,00
Kalajoki	1434	1455	21	1,46	11	4	-7	-63,64
Kempele	2295	2967	672	29,28	6	5	-1	-16,67
Kuusamo	1692	1533	-159	-9,40	14	9	-5	-35,71
Kärsämäki	330	297	-33	-10,00	3	1	-2	-66,67
Liminka	1743	2130	387	22,20	2	3	1	50,00
Lumijoki	312	351	39	12,50	1	1	0	0,00
Merijärvi	171	168	-3	-1,75	1	1	0	0,00
Muhos	1413	1383	-30	-2,12	8	6	-2	-25,00
Nivala	1470	1545	75	5,10	12	12	0	0,00
Oulainen	966	828	-138	-14,29	5	5	0	0,00
Oulu	20004	22791	2787	13,93	56	47	-9	-16,07
Pudasjärvi	936	792	-144	-15,38	8	1	-7	-87,50
Pyhäjoki	384	342	-42	-10,94	4	2	-2	-50,00
Pyhäjärvi	501	459	-42	-8,38	6	2	-4	-66,67
Pyhäntä	225	237	12	5,33	1	1	0	0,00
Raahe	2898	2874	-24	-0,83	15	13	-2	-13,33
Reisjärvi	372	312	-60	-16,13	4	2	-2	-50,00
Sievi	837	780	-57	-6,81	8	7	-1	-12,50
Siikajoki	765	690	-75	-9,80	6	5	-1	-16,67
Siikalatva	624	474	-150	-24,04	7	5	-2	-28,57
Taivalkoski	486	369	-117	-24,07	4	2	-2	-50,00
Tyrnävä	1077	1329	252	23,40	5	4	-1	-20,00
Utajärvi	330	267	-63	-19,09	1	1	0	0,00
Vaala	333	192	-141	-42,34	2	1	-1	-50,00
Ylivieska	1713	2133	420	24,52	10	11	1	10,00
LAPPI	17169	16926	-243	-1,42	120	85	-35	-29,17
Enontekiö	141	147	6	4,26	4	3	-1	-25,00
Inari	540	546	6	1,11	5	3	-2	-40,00
Kemi	1863	1803	-60	-3,22	6	5	-1	-16,67
Kemijärvi	609	441	-168	-27,59	4	1	-3	-75,00
Keminmaa	1017	879	-138	-13,57	5	4	-1	-20,00
Kittilä	591	636	45	7,61	6	5	-1	-16,67
Kolari	273	423	150	54,95	5	4	-1	-20,00
Muonio	222	246	24	10,81	2	1	-1	-50,00
Pelkosenniemi	54	57	3	5,56	1	1	0	0,00
Pello	291	201	-90	-30,93	3	1	-2	-66,67
Posio	312	168	-144	-46,15	3	1	-2	-66,67
Ranua	570	462	-108	-18,95	5	3	-2	-40,00
Rovaniemi	5916	6759	843	14,25	27	26	-1	-3,70
Salla	285	195	-90	-31,58	5	2	-3	-60,00

	Peruskoulujen oppilaat				Peruskoulut			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Savukoski	90	66	-24	-26,67	1	1	0	0,00
Simo	384	270	-114	-29,69	3	2	-1	-33,33
Sodankylä	783	741	-42	-5,36	8	4	-4	-50,00
Tervola	372	285	-87	-23,39	6	4	-2	-33,33
Tornio	2361	2241	-120	-5,08	13	10	-3	-23,08
Utsjoki	93	90	-3	-3,23	3	3	0	0,00
Ylitornio	402	270	-132	-32,84	5	1	-4	-80,00
AHVENANMAA	2838	3117	315	9,83	23	22	-1	-4,35
Brändö	42	21	-21	-50,00	1	1	0	0,00
Eckerö	54	45	-9	-16,67	1	1	0	0,00
Finström	402	396	-6	-1,49	2	2	0	0,00
Föglö	60	45	-15	-25,00	1	1	0	0,00
Geta	24	39	15	62,50	1	1	0	0,00
Hammarland	96	111	15	15,63	1	1	0	0,00
Jomala	681	765	84	12,33	3	3	0	0,00
Kumlinge	27	18	-9	-33,33	1	1	0	0,00
Kökar	27	1-4	N/A	N/A	1	1	0	0,00
Lemland	135	147	12	8,89	1	1	0	0,00
Lumparland	27	12	-15	-55,56	1	1	0	0,00
Maarianhamina	1047	1290	243	23,21	4	3	-1	-25,00
Saltvik	132	144	12	9,09	2	2	0	0,00
Sottunga	9	N/A	N/A	N/A	1	1	0	0,00
Sund	51	63	12	23,53	1	1	0	0,00
Vårdö	24	21	-3	-12,50	1	1	0	0,00

LIITE 2: LUKIOLAISET JA LUKIOT MAAKUNNITTAIN SEKÄ KUNNITTAIN 2011 JA 2024

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
KOKO MAA	109047	112818	3771	3,46	389	333	-56	-14,40
MAAKUNTA								
UUSIMAA	36729	41232	4503	12,26	75	62	-13	-17,33
Askola	102	111	9	8,82	1	1	0	0,00
Espoo	5796	7941	2145	37,01	13	11	-2	-15,38
Hanko	120	108	-12	-10,00	2	2	0	0,00
Helsinki	17661	19386	1725	9,77	20	18	-2	-10,00
Hyvinkää	975	1053	78	8,00	2	1	-1	-50,00
Inkoo					0	0	0	
Järvenpää	1077	1116	39	3,62	1	1	0	0,00
Karkkila	153	183	30	19,61	1	1	0	0,00
Kauniainen	645	717	72	11,16	2	2	0	0,00
Kerava	681	558	-123	-18,06	2	1	-1	-50,00
Kirkkonummi	747	810	63	8,43	2	2	0	0,00
Lapinjärvi	60	0	-60	-100,00	1	0	-1	-100,00
Lohja	945	792	-153	-16,19	3	2	-1	-33,33
Loviisa	186	201	15	8,06	2	2	0	0,00
Myrskylä					0	0	0	
Mäntsälä	321	306	-15	-4,67	1	1	0	0,00
Nurmijärvi	309	318	9	2,91	4	2	-2	-50,00
Pornainen					0	0	0	
Porvoo	954	996	42	4,40	2	2	0	0,00
Pukkila					0	0	0	
Raasepori	474	411	-63	-13,29	3	3	0	0,00
Sipoo	342	384	42	12,28	2	2	0	0,00
Siuntio					0	0	0	
Tuusula	540	732	192	35,56	3	1	-2	-66,67
Vantaa	4113	4560	447	10,87	7	6	-1	-14,29
Vihti	528	549	21	3,98	1	1	0	0,00
KYMENLAAKSO	2916	2379	-537	-18,42	12	8	-4	-33,33
Hamina	330	234	-96	-29,09	1	1	0	0,00
Kotka	1077	906	-171	-15,88	3	3	0	0,00
Kouvola	1476	1191	-285	-19,31	7	3	-4	-57,14
Miehikkälä					0	0	0	
Pyhtää					0	0	0	
Virolahti	33	48	15	45,45	1	1	0	0,00
KANTA-HÄME	3075	3073	-2	-0,07	13	10	-3	-23,08
Forssa	522	474	-48	-9,20	1	1	0	0,00
Hattula	189	175	-14	-7,41	1	1	0	0,00
Hausjärvi	69	51	-18	-26,09	1	1	0	0,00
Humppila					0	0	0	
Hämeenlinna	1419	1512	93	6,55	5	4	-1	-20,00
Janakkala	237	252	15	6,33	2	1	-1	-50,00

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Jokioinen					0	0	0	
Loppi	75	54	-21	-28,00	1	1	0	0,00
Riihimäki	564	555	-9	-1,60	2	1	-1	-50,00
Tammela					0	0	0	
Ypäjä					0	0	0	
PÄIJÄT-HÄME	4143	3888	-255	-6,15	14	9	-5	-35,71
Asikkala	189	192	3	1,59	1	1	0	0,00
Hartola	66	60	-6	-9,09	1	1	0	0,00
Heinola	288	195	-93	-32,29	1	1	0	0,00
Hollola	198	0	-198	-100,00	1	0	-1	-100,00
Iitti	129	87	-42	-32,56	1	1	0	0,00
Kärkölä	57	0	-57	-100,00	1	0	-1	-100,00
Lahti	2922	3099	177	6,06	5	2	-3	-60,00
Orimattila	186	171	-15	-8,06	1	1	0	0,00
Padasjoki	48	39	-9	-18,75	1	1	0	0,00
Sysmä	60	45	-15	-25,00	1	1	0	0,00
VARSINAIS-SUOMI	7131	7578	447	6,27	31	26	-5	-16,13
Aura					0	0	0	
Kaarina	501	504	3	0,60	2	1	-1	-50,00
Kemiönsaari	81	63	-18	-22,22	1	1	0	0,00
Koski Tl	105	120	15	14,29	1	1	0	0,00
Kustavi					0	0	0	
Laitila	150	120	-30	-20,00	1	1	0	0,00
Lieto	273	252	-21	-7,69	1	1	0	0,00
Loimaa	288	201	-87	-30,21	1	1	0	0,00
Marttila					0	0	0	
Masku					0	0	0	
Mynämäki	174	129	-45	-25,86	1	1	0	0,00
Naantali	348	351	3	0,86	1	1	0	0,00
Nousiainen	207	198	-9	-4,35	1	1	0	0,00
Oripää					0	0	0	
Paimio	228	237	9	3,95	1	1	0	0,00
Parainen	270	249	-21	-7,78	2	2	0	0,00
Pyhäranta					0	0	0	
Pöytyä	138	108	-30	-21,74	1	1	0	0,00
Raisio	432	438	6	1,39	1	1	0	0,00
Rusko					0	0	0	
Salo	1008	867	-141	-13,99	4	3	-1	-25,00
Sauvo					0	0	0	
Somero	156	135	-21	-13,46	1	1	0	0,00
Taivassalo					0	0	0	
Turku	4122	4794	672	16,30	10	7	-3	-30,00
Uusikaupunki	222	201	-21	-9,46	1	1	0	0,00
Vehmaa					0	0	0	

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
SATAKUNTA	4050	3600	-450	-11,11	19	15	-4	-21,05
Eura	189	162	-27	-14,29	1	1	0	0,00
Eurajoki	123	192	69	56,10	1	1	0	0,00
Harjavalta	90	69	-21	-23,33	1	1	0	0,00
Huittinen	186	207	21	11,29	1	1	0	0,00
Jämijärvi					0	0	0	
Kankaanpää	240	210	-30	-12,50	2	2	0	0,00
Karvia					0	0	0	
Kokemäki	129	108	-21	-16,28	1	1	0	0,00
Merikarvia	90	93	3	3,33	1	1	0	0,00
Nakkila	102	81	-21	-20,59	1	1	0	0,00
Pomarkku	93	72	-21	-22,58	1	1	0	0,00
Pori	1593	1356	-237	-14,88	6	2	-4	-66,67
Rauma	813	690	-123	-15,13	1	1	0	0,00
Siikainen					0	0	0	
Säkylä	114	105	-9	-7,89	1	1	0	0,00
Ulvila	288	255	-33	-11,46	1	1	0	0,00
PIRKANMAA	9703	11160	1457	15,02	33	30	-3	-9,09
Akaa	189	144	-45	-23,81	1	1	0	0,00
Hämeenkyrö	183	102	-81	-44,26	1	1	0	0,00
Ikaalinen	99	SASKY			1	1	0	0,00
Juupajoki					0	0	0	
Kangasala	348	450	102	29,31	1	1	0	0,00
Kihniö					0	0	0	
Kuhmoinen	27	48	21	77,78	1	1	0	0,00
Lempäälä	330	447	117	35,45	1	1	0	0,00
Mänttä-Vilppula	132	165	33	25,00	1	1	0	0,00
Nokia	366	543	177	48,36	1	1	0	0,00
Orivesi	141	159	18	12,77	1	1	0	0,00
Parkano	156	84	-72	-46,15	2	2	0	0,00
Pirkkala	234	267	33	14,10	1	1	0	0,00
Punkalaidun	66	66		0,00	1	1	0	0,00
Pälkäne	105	87	-18	-17,14	1	1	0	0,00
Ruovesi	108	SASKY			1	1	0	0,00
Sastamala	408	513	105	25,74	3	1	-2	-66,67
Tampere	5835	6975	1140	19,54	10	9	-1	-10,00
Urjala	75	78	3	4,00	1	1	0	0,00
Valkeakoski	460	441	-19	-4,13	2	2	0	0,00
Vesilahti					0	0	0	
Virrat	102	78	-24	-23,53	1	1	0	0,00
Ylöjärvi	339	513	174	51,33	1	1	0	0,00
KESKI-SUOMI	4788	4926	138	2,88	21	17	-4	-19,05
Hankasalmi	105	78	-27	-25,71	1	1	0	0,00
Joutsa	75	54	-21	-28,00	1	1	0	0,00
Jyväskylä	2892	3117	225	7,78	6	3	-3	-50,00

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Jämsä	333	270	-63	-18,92	2	1	-1	-50,00
Kannonkoski					0	0	0	
Karstula	105	54	-51	-48,57	1	1	0	0,00
Keuruu	156	132	-24	-15,38	1	1	0	0,00
Kinnula	45	45		0,00	1	1	0	0,00
Kivijärvi					0	0	0	
Konnevesi	30	45	15	50,00	1	1	0	0,00
Kyyjärvi					0	0	0	
Laukaa	171	276	105	61,40	1	1	0	0,00
Luhanka					0	0	0	
Multia					0	0	0	
Muurame	186	243	57	30,65	1	1	0	0,00
Petäjävesi	63	69	6	9,52	1	1	0	0,00
Pihtipudas	111	84	-27	-24,32	1	1	0	0,00
Saarijärvi	147	114	-33	-22,45	1	1	0	0,00
Toivakka					0	0	0	
Uurainen					0	0	0	
Viitasaari	87	66	-21	-24,14	1	1	0	0,00
Äänekoski	282	279	-3	-1,06	1	1	0	0,00
ETELÄ-KARJALA	2139	2007	-132	-6,17	10	6	-4	-40,00
Imatra	555	435	-120	-21,62	2	1	-1	-50,00
Lappeenranta	1332	1329	-3	-0,23	4	1	-3	-75,00
Lemi					0	0	0	
Luumäki	63	54	-9	-14,29	1	1	0	0,00
Parikkala	69	54	-15	-21,74	1	1	0	0,00
Rautjärvi	45	51	6	13,33	1	1	0	0,00
Ruokolahti					0	0	0	
Savitaipale	75	84	9	12,00	1	1	0	0,00
Taipalsaari					0	0	0	
ETELÄ-SAVO	3096	2913	-183	-5,91	12	9	-3	-25,00
Enonkoski					0	0	0	
Hirvensalmi					0	0	0	
Juva	105	66	-39	-37,14	1	1	0	0,00
Kangasniemi	81	84	3	3,70	1	1	0	0,00
Mikkeli	1515	1662	147	9,70	3	2	-1	-33,33
Mäntyharju	120	123	3	2,50	1	1	0	0,00
Pieksämäki	273	177	-96	-35,16	1	1	0	0,00
Puumala					0	0	0	
Rantasalmi	66	60	-6	-9,09	1	1	0	0,00
Savonlinna	894	711	-183	-20,47	4	2	-2	-50,00
Sulkava	42	30	-12	-28,57	1	1	0	0,00
ETELÄ-POHJANMAA	3663	3605	-58	-1,58	20	20	0	0,00
Alajärvi	297	216	-81	-27,27	1	1	0	0,00
Alavus	225	192	-33	-14,67	1	1	0	0,00

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Evijärvi	57	48	-9	-15,79	1	1	0	0,00
Ilmajoki	183	168	-15	-8,20	1	1	0	0,00
Isojoki					0	0	0	
Isokyrö	111	117	6	5,41	1	1	0	0,00
Karjajoki					0	0	0	
Kauhajoki	186	150	-36	-19,35	1	1	0	0,00
Kauhava	306	222	-84	-27,45	2	2	0	0,00
Kuortane	180	300	120	66,67	1	1	0	0,00
Kurikka	360	315	-45	-12,50	3	3	0	0,00
Lappajärvi	69	51	-18	-26,09	1	1	0	0,00
Lapua	261	267	6	2,30	1	1	0	0,00
Seinäjäki	1242	1362	120	9,66	3	3	0	0,00
Soini					0	0	0	
Teuva	78	48	-30	-38,46	1	1	0	0,00
Vimpeli	N/A	68			1	1	0	0,00
Ähtäri	108	81	-27	-25,00	1	1	0	0,00
POHJANMAA	3207	2952	-255	-7,95	15	15	0	0,00
Kaskinen					0	0	0	
Korsnäs					0	0	0	
Kristiinankaupunki	159	75	-84	-52,83	2	2	0	0,00
Kruunupyä	189	126	-63	-33,33	1	1	0	0,00
Laihia	126	144	18	14,29	1	1	0	0,00
Luoto					0	0	0	
Maalahti	129	99	-30	-23,26	1	1	0	0,00
Mustasaari	246	243	-3	-1,22	1	1	0	0,00
Närpiö	165	117	-48	-29,09	1	1	0	0,00
Pedersören kunta	141	147	6	4,26	1	1	0	0,00
Pietarsaari	441	477	36	8,16	2	2	0	0,00
Uusikaarlepyy	114	117	3	2,63	1	1	0	0,00
Vaasa	1356	1248	-108	-7,96	3	3	0	0,00
Vöyri	141	159	18	12,77	1	1	0	0,00
KESKI-POHJANMAA	1377	1566	189	13,73	9	8	-1	-11,11
Halsua					0	0	0	
Kannus	138	90	-48	-34,78	1	1	0	0,00
Kaustinen	144	180	36	25,00	1	1	0	0,00
Kokkola	837	1134	297	35,48	4	3	-1	-25,00
Lestijärvi					0	0	0	
Perho	75	42	-33	-44,00	1	1	0	0,00
Toholampi	99	69	-30	-30,30	1	1	0	0,00
Veteli	84	51	-33	-39,29	1	1	0	0,00
POHJOIS-SAVO	4719	4644	-75	-1,59	23	22	-1	-4,35
Iisalmi	450	300	-150	-33,33	1	1	0	0,00
Joroinen	102	93	-9	-8,82	1	1	0	0,00
Kaavi					0	0	0	

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Keitele					0	0	0	
Kiuruvesi	183	108	-75	-40,98	1	1	0	0,00
Kuopio	2811	3225	414	14,73	8	7	-1	-12,50
Lapinlahti	243	159	-84	-34,57	1	1	0	0,00
Leppävirta	114	81	-33	-28,95	1	1	0	0,00
Pielavesi	96	63	-33	-34,38	1	1	0	0,00
Rautalampi	99	102	3	3,03	1	1	0	0,00
Rautavaara	21	30	9	42,86	1	1	0	0,00
Siilinjärvi	285	222	-63	-22,11	1	1	0	0,00
Sonkajärvi	60	48	-12	-20,00	1	1	0	0,00
Suonenjoki	102	105	3	2,94	1	1	0	0,00
Tervo					0	0	0	
Tuusniemi	54	24	-30	-55,56	1	1	0	0,00
Varkaus	Sakky	Sakky			1	1	0	0,00
Vesanto	57	48	-9	-15,79	1	1	0	0,00
Vieremä	42	36	-6	-14,29	1	1	0	0,00
POHJOIS-KARJALA	2892	2199	-693	-23,96	16	14	-2	-12,50
Heinävesi	48	15	-33	-68,75	1	1	0	0,00
Ilomantsi	51	30	-21	-41,18	1	1	0	0,00
Joensuu	1833	1422	-411	-22,42	5	4	-1	-20,00
Juuka	93	45	-48	-51,61	1	1	0	0,00
Kitee	174	153	-21	-12,07	1	1	0	0,00
Kontiolahti	216	183	-33	-15,28	1	1	0	0,00
Lieksa	165	78	-87	-52,73	1	1	0	0,00
Liperi					0	0	0	
Nurmes	99	99		0,00	2	1	-1	-50,00
Outokumpu	90	90		0,00	1	1	0	0,00
Polvijärvi	54	33	-21	-38,89	1	1	0	0,00
Rääkkylä					0	0	0	
Tohmajärvi	69	51	-18	-26,09	1	1	0	0,00
KAINUU	1575	1182	-393	-24,95	6	6	0	0,00
Hyrynsalmi					0	0	0	
Kajaani	1575	636	-939	-59,62	1	1	0	0,00
Kuhmo		81			1	1	0	0,00
Paltamo		45			1	1	0	0,00
Puolanka		27			1	1	0	0,00
Ristijärvi					0	0	0	
Sotkamo		321			1	1	0	0,00
Suomussalmi		72			1	1	0	0,00
POHJOIS-POHJANMAA	8208	9477	1269	15,46	36	33	-3	-8,33
Alavieska					0	0	0	
Haapajärvi	144	99	-45	-31,25	1	1	0	0,00
Haapavesi	138	132	-6	-4,35	1	1	0	0,00
Hailuoto					0	0	0	

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Ii	114	135	21	18,42	1	1	0	0,00
Kalajoki	261	255	-6	-2,30	1	1	0	0,00
Kempele	315	480	165	52,38	1	1	0	0,00
Kuusamo	327	243	-84	-25,69	1	1	0	0,00
Kärsämäki	60	48	-12	-20,00	1	1	0	0,00
Liminka	192	339	147	76,56	1	1	0	0,00
Lumijoki					0	0	0	
Merijärvi					0	0	0	
Muhos	156	195	39	25,00	1	1	0	0,00
Nivala	153	168	15	9,80	1	1	0	0,00
Oulainen	126	111	-15	-11,90	1	1	0	0,00
Oulu	4668	5850	1182	25,32	12	10	-2	-16,67
Pudasjärvi	126	114	-12	-9,52	1	1	0	0,00
Pyhäjoki	75	102	27	36,00	1	1	0	0,00
Pyhäjärvi	99	69	-30	-30,30	1	1	0	0,00
Pyhäntä					0	0	0	
Raahe	381	348	-33	-8,66	2	1	-1	-50,00
Reisjärvi	66	45	-21	-31,82	1	1	0	0,00
Sievi	117	96	-21	-17,95	1	1	0	0,00
Siikajoki	78	45	-33	-42,31	1	1	0	0,00
Siikalatva	63	84	21	33,33	1	1	0	0,00
Taivalkoski	75	45	-30	-40,00	1	1	0	0,00
Tyrnävä					0	0	0	
Utajärvi	51	63	12	23,53	1	1	0	0,00
Vaala	60	39	-21	-35,00	1	1	0	0,00
Ylivieska	363	372	9	2,48	1	1	0	0,00
LAPPI	3579	2817	-762	-21,29	23	22	-1	-4,35
Enontekiö	30	12	-18	-60,00	1	1	0	0,00
Inari	105	75	-30	-28,57	1	1	0	0,00
Kemi	330	288	-42	-12,73	1	1	0	0,00
Kemijärvi	102	60	-42	-41,18	1	1	0	0,00
Keminmaa	150	132	-18	-12,00	1	1	0	0,00
Kittilä	99	129	30	30,30	1	1	0	0,00
Kolari	48	36	-12	-25,00	1	1	0	0,00
Muonio	45	33	-12	-26,67	1	1	0	0,00
Pelkosenniemi					0	0	0	
Pello	72	39	-33	-45,83	1	1	0	0,00
Posio	54	48	-6	-11,11	1	1	0	0,00
Ranua	69	57	-12	-17,39	1	1	0	0,00
Rovaniemi	1701	1281	-420	-24,69	4	3	-1	-25,00
Salla	84	84		0,00	1	1	0	0,00
Savukoski	9	15	6	66,67	1	1	0	0,00
Simo	69	51	-18	-26,09	1	1	0	0,00
Sodankylä	153	75	-78	-50,98	1	1	0	0,00
Tervola	54	36	-18	-33,33	1	1	0	0,00
Tornio	321	309	-12	-3,74	1	1	0	0,00

	Lukioiden opiskelijat				Lukiot			
	2011	2024	Muutos	%	2011	2024	Muutos	%
Utsjoki	18	24	6	33,33	1	1	0	0,00
Ylitornio	66	33	-33	-50,00	1	1	0	0,00
AHVENANMAA	465	480	15	3,23	1	1	0	0,00
Brändö					0	0	0	
Eckerö					0	0	0	
Finström					0	0	0	
Föglö					0	0	0	
Geta					0	0	0	
Hammarland					0	0	0	
Jomala					0	0	0	
Kumlinge					0	0	0	
Kökar					0	0	0	
Lemland					0	0	0	
Lumparland					0	0	0	
Maarianhamina	465	480	15	3,23	1	1	0	0,00
Saltvik					0	0	0	
Sottunga					0	0	0	
Sund					0	0	0	
Vårdö					0	0	0	

Verkkojulkaisu
ISBN 978-952-13-7019-9
ISSN 1798-8926